MAR 7 1951
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 9 N. BROOKLYN. N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. KOVO (MARCH) 2 D. KAINA 10 C.

Šiandien

Tretysis karas vyksta
Kantrybė turi ribas
Didžiojon scenon įžengus
Apvaginėjimas
Atsiveria akys

LIŪDAS DOVYDĖNAS

Maršalas Kaisrelingas, buvęs narsus Hitlerio karys paskelbė informacijas, kad ateinančią vąsarą Sovietų Sąjunga pradės Vakarų Europos puolimą.

Yra žmonių, kurie mėgsta save apgaudinėti. Vieni iš tokių apsigaudinėtojų yra vis dar tikintieji, kad Trečiasis karas išvengiamas.

Palaimintas taikus naivumas. Karas jau yra prasidėjęs, tik dar neišsiplėtęs. Penktoji kolona, Korėjos karas, nuolatinė kurstymo ir ardymo politika, kasgi kita, jei ne įžanga į Tretįjį pasaulinį karą.

Ar sovietų armijos pajudės šią vasarą, ar po valandos, tačiau tai negali pakeisti rūškanos tikrovės: karas su Sovietų Sąjunga neišvengiamas, ir visas laisvasis pasaulis pakankamai įsitikino, kad šiandieninės mūsų kovos, laisvės, kultūros gynimo karas nuo komunistinės vergijos buvo nužymėta po Antrojo karo, kai sovietiniam imperializmui Teheranas, Jalta atidarė tvenkinį.

Juo greičiau mes įsitikisim, jog jau kariaujame, Tretįjį karą, juo daugiau šviesos nušvies visokias painiavas.

***

Ir kantrioji Elena neperžengs savo kantrybės ribų. Čekoslovakija išbandė visas savo kantrybės ribas, pataikaudama jos graboriui Stalinui.

Dabar atlekia šiurpios žinios apie tolydžio augantį čekoslovakų pasipriešinimą Maskvai. Clementis ir — tūkstančiai, galima pasakyti šiandien, kai sovietinė satrapija tik pradėjo pagrindinį čekoslovakų naikinimą.

Revoliucija ryja savo vaikus, kalbama nuo prancūzų revoliucijos laikų. Dabar dera patikslniti: komunizmas ėda pats save.

***

Daug metų mes dejavome neleidžiami į didesnes scenas. Svajojome apie Carnegie Hall. Ne vienas iš mūsų žinome, kaip sunku atrakinti didžiųjų JAV scenų duris.

Kai kuriems laimingesniems pavyko čiurlionies Ansamlį užvesti ant didžiosios New Yorko teatro scenos, mums gal būt neatėjo mintis, kokios pastangos tatai padarė.

Mūsų žymiausias pianistas Vytautas Bacevičius kovo 11 dieną Carnegie Hall prabils muzikos karaliaus — piano kalba. Tai bus ne vienas Bacevičiaus koncertas, bet mūsų meno pajėgų laimėjimų demonstracija.

Kas pirmiau mūsų ateis į Carnegie Hall, jei ne mes, mūsų menininkų artimieji?

***

Genocidas — plačios apimties mūsų dienų reiškinys. Visaip žmogų žudo, visąip apiplėšia.

Prof. K. Pakštas, Vasario 16 kalbėdamas Clevelande, pasakė: "Daugelis religininkų supranta, kad trejetą centų pavogti yra blogas darbas, bet jeigu jis pavagia nuo tavo vaiko gimtąją kalbą ir tautinį susipratimą, tai jis gali būti kunigu ir vyskupu.— Štai prieš ką reikia kovoti!"

Pakštas pasakė rūsčią tiesą, kuri ne vieną mūsiškių ne tik apvagia, bet nužudo pačią pikčiausia kulka, nužmoginimo mirtimi.

***

Pasakojama, Rusijoje kartą

KOMUNISTAI RUOŠIASI NAUJAI OFENZYVAI

SĄJUNGININKAI VIS DAR STUMIASI PRIEKIN. — PAGRINDINIS TIKSLAS YRA SUNAIKINTI KIEK GALINT DAUGIAU KORĖJOS IR KINIJOS KOMUNISTŲ

Pavertus į nieką kiniečių komunistų pastangas įsibrauti į Jungtinių Tautų stiprėjantį frontą Korėjo viduriniame ruože (prie Seoulo ir į rytus nuo jo), gen. Mac Arthur, susipažinęs su padėtim vietoj, davė įsakymą pradėti naują, aprėžto masto ofenzyvą. Pranešimuose ši ofenzyva vadinama "žudymo operacija," nes jos pagrindinis tikslas yra sunaikinti kiek galint daugaiu komunistų.

Tuo pat metu 60 mylių vidurinio fronto ruože sąjungininkai paskutinę savaitę pasistumėjo nuo 5 iki 8 mylių priekin. Paskiri žvalgų daliniai buvo perėję Han upę trys mylios į rytus nuo Pietų Korėjos sostinės Seoulo, tačiau didesnių pastangų sostinei atvaduoti sąjungininkai nedarė.

KOMUNISTAI RUOŠIASI NAUJAI OFENZYVAI

Paskutinėmis dienomis komunistų pasipriešinimas ėmė stiprėti. Vienur - kitur jie mėgino organizuoti įsiveržimus į sąjungininkų linijas, bet be pasisekimo. Sąjungininkams pasistūmėjus daugiau į šiaurę, buvo įsitikinta, jog čia komunistai planuoja naujus pasiruošimus didesniam priešpuoliui. Jų pagrindinės jėgos yra sutelktos 20-30 mylių į pietus nuo buvusios sienos (38 paralėlės).

Tuo pat metu, kai Amerikos ir kitų sąjungininkų pėstininkai ir motorizuoti daliniai be paliovis skina į žudomą ugnį siunčiamus kiniečius ir šiaurinius korėjiečius. Aviacija, pagerėjus oro sąlygoms, bombarduoja susisiekimo kelius, kuriais eina ginklų ir reikmenų pristatymas iš Mandžurijos pasienio. Aviacijos veikla buvo ir ligi šiol gyva ir reikšminga, bet užėjus skaidresnėms pavasario dienoms, ji darys dar didesnius nuostolius ir didesnius rūpesčius komunistų armijoms.

Rytiniame fronte, kur fronto operacijos šiuo metu yra kiek aptilusios, neduoda komunistams ramybės sąjungininkų karo laivai. Tolokai užfrontėje, apie Wonsan, Amerikos vienas kreiseris ir šeši naikintojai apnaikino priešo telkinius ir reikmenų bazes, iš kurių eina pastiprinimai į pietus priešakinėms kiniečių - šiaurės korėjiečių linijoms. Nuostoliai laivų bombardavimais kelia įtarimą priešui, kad sąjungininkai gali iškelti naujus desantus į jų užnugarį. Norint nuo tokių staigmenų apsisaugoti, komunistai yra priversti laikyti tenai didesnes jėgų atsargas.

SĄJUNGININKŲ NUOSTOLIAI

AMERIKA PRARADO 49,132 VYRUS. KITI SĄJUNGININKAI 2,782 VYRUS (NESKAITANT PIETŲ KORĖJIEČIŲ)

250,000 AMERIKOS KARIŲ KORĖJOJ

Vyr. štabo viršininkas gen. Bradley, darydamas pranešimą Kongresui, kaip greičiausiu laiku įvykdyti pirmąjį mobilizacijos planą — viso 3.5 mil. vyrų, pranešė, kad šiuo metu vien Korėjos fronte yra apie 250,000 amerikiečių karių. Padidėjus balsams, pasipriešinusiems 18-mečių jaunuolių mobilizavimui, gen. Bradley pasiūlė mobilizuoti 18 ir pusės metų vyrus.

Iš šių žodžių matyti, kad Korėjos frontas visą laiką stiprinamas, kas duoda pagrindo tvirtinimams, kad komunistams proga užimti visą Korėją yra praėjusi.

Jungtinių Valstybių karinės vadovybės žiniomis, Amerikos žmonių nuostoliai Korėjos fronte siekia 49,132 vyrus. Iš jų 8,346 buvo užmušti, 32,230 sužeisti ir 9,494 dingę.

Žinios apie Pietų Korėjos nuostolius fronte neskelbiamos. Spėjama, kad pietų korėjiečių nuostoliai yra didesni už Amerikos.

Be Amerikos ir Pietų Korėjos, fronte dalyvauja 13 sąjungininkų dalinių, būtent:

Anglija — 22,000 vyrų, išmušta iš rikiuotės 892 (145 užmušti, 442 sužeisti, 224 dingusių).

Turkija — 5000 vyrų, išmušta ši rikiuotės 948 (298 užmušti, 450 sužeisti ir 200 dingusių). Turkų nuostoliai, proporcingai imant, yra patys didžiausi.

Prancūzija — 1,122, bendri nuostoliai 374 vyrai (44 užmušti, 201 sužeisti, 3 dingę ir 126 mirę nuo ligų).

Graikija — pasiuntė 1,000 vyrų. Ligšioliniai nuostoliai: 46 (20 užmušta, 45 sužeisti ir 1 dingęs).

Olandija — 700 vyrų. Nuostoliai 96 (22 užmušti jų tarpe bataliono vadas, 73 sužeisti ir 2 dingę).

Amerikos oro bazių grandinė pasaulyje

Amerikos oro laivynas "dėl viso ko" ruošiasi ir supa oro bazių grandine Sov. Sąjungą nuo Vakarų Vokietijos lig Vidurinių Rytų.

Viso esama 37 aerodromų.

Juos aptarnaus 20,000 žmonių. Jau artimiausiu laiku tuose aerodromuose atsiras apie 500 bombonešių, naikintuvų ir transporto lėktuvų. Tai tik pirmieji karo pasiruošimo žingsniai.

Dauguma tų aerodromų taip pastatyta, kad iš jų galės pakilti patys didieji atominių bombų ne sėja ir galės pasiekti Sovietų širdį ir vienu momentu didžiulius sovietų pramonės centrus paversti į pelenus. Galima spėti, kad atominės bombos yra paskirstytos strateginiuose punktuose, kas beabejo, laikoma didelėje paslaptyje...

Vakarų Vokietijoje amerikiečių zonoje yra septyniostokios bazės, Australijoje viena, Didž. Britanijoje trylika, Irake vienuolika ir t.t. Didžiausioji pasaulyje orų bazė yra Habbanya, Kipro saloje.

Lietuvis durtuvų kovose Korėjoje

Lietuvis kareivis rašo savo draugui iš Korėjos.

Mielas Petrai:

Šiandien gavau Tavo laišką ir sau tariau, jeigu šios progos neišnaudosiu, tai jau kitos panašios niekada nebeturėsiu... Septynias dienas ir naktis žygiavome per kalnus kęsdami šaltį ir alkį ir kiekvieną minutę drebėjome dėl savo vargšės galvelės... Šiandien jau stovime ant Han-Gang upės kranto ir išdidžiai žvalgomės aplinkui pasiekę savo tikslą. Taip, kitoj pusėj Han 38-oji paralelė; o ten turėtų būti visų mūsų vargų pabaiga. Bet, hm... Bent mes taip kariai galvojome... nors ir labai išvargę, bet esame patenkinti žygiu bei jo atsiektais laimėjimais.

Turiu tau pareikšti, kad užvakar teko pirmą kartą mano gyvenime (kario gyveni me) matyti ir aktualiai dalyvauti durtuvų kautynėse... Na, šitame "mene" amerikonams niekas negali prisilyginti. Mes visuomet iki šiol vengėme "close combat" tačiau kai reikalas atėjo, tai mūsų "K" kuopa pasirodė tikri "skerdikai"... Trisdešimts septynias kinietiškas bezdžiones susiskaitėm po atakos. Kiti gi spruko kaip šetono nešami. Well, tas gal jums ir neįdomu jūsų šiandieniniame gyvenime, bet gi mano pilkoje gyvenime kitų margumynų ir nėra, kaip mirtis... arba gyvam likti.

Linkiu suorganizuoti puikų Operetės chorą, kad sugrįžęs galėčiau dalyvauti vėl su jumis ir gerėtis brangia lietuviška daina. Žinoma, jei koks siauraakis pirmiau nesuvarys savo durklo tarp mano šonkaulių...

Perduoki mano linkėjimus visiems. Ir kaipgi yra malonu gauti ir skaityti lietuvišką žodį, kurio čia nei rytų vėjas neužpučia...

Visuomet tas pats —

Amerikos kareiviai Korėjoj kovų pertrau koj džiovina šlapius rūbus ant patrankos

Darbininkų unijos prieš vyriausybės

Didžiųjų trijų Amerikos unijų bendras Darbo Politikos Komitetas (United Labor Policy Committee) pareiškė prezidentui Trumanui, kad jis išstoja iš gynimosi mobilizacijos organizacijos, tuo protestuodamas prieš vyriausybės algų ir atlyginimų planą.

Unijų politinis komitetas pasisakė, kad jis boikotuos vyriausybės stabilizacijos politiką, pavadindamas ją "legalizuotu plėšikavimu," kur sudaromos sąlygos siausti stambiesiems biznieriams.

Unijų vadovybės įsakė savo pareigūnams, užėmusiems atsakingas vietas vidaus gynybos ir gamybos įstaigose, iš jų atsisakyti.

Milijonas baltų vergų stovyklose

Leit. Piragovo tvirtinimu, R. Sibire gyventojų skaičius siekia apie 18 ar net 20 milijonų. Nagelio surinktomis žiniomis, didelis jų skaičius dirba vad. darbo stovyklose, 1 milijonas jų yra tik iš Pabaltijo kraštų, 600,000 — japonų karo belaisvių iš Kvantungo armijos. Darbo stovyklų "gyventojų" skaičius, Pirogovo vertinimu, siekia tarp 8 ar 12 milijonų. Be baltų tremtinių, ten kiti buvo perkelti su ten 1941 - 1942 m. nukeltomis karo pramonės įmonėmis, be to, po 1 milijoną tremtinių buvo išvaryta darbams iš P. Rusijos ir Krymo. Tarp 1945 ir 47 metų tik vienų ukrainiečių 25% buvo perkelti iš Vakarų Ukrainos į Ryt. Sibirą.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

ALT Vykd. Kom. sausio 8 d. savo įteiktame Valstybės Sekretoriui rašte pareiškė, kad JAV lietuviai rėmė ir rems JAV pastangas sulaikyti komunizmo veržimasi ir likviduoti jo agresijos padarinius ir kad neužtenka sudrausti komunistinį agresorių Azijoje, bet kad reikia likviduoti ir 1940 m. agresijos padarinius, o Lietuvos valstybės išlaisvinimas turi būti įsakmiai įjungtas į Amerikos taikos ir 2-jo pasaulinio karo politinio likvidavimo programą.

—Žodžius turi sekti darbai. Šiais kritiškais metais ALT yra užsibrėžusi sukelti 100,000 dolerių — tai vadinamasis Laisvės Mobilizacijos Vajus.

—Prof. J. Kaminskas, Tautos Fondo valdytojas, Prancūzijos lietuviams, per 1950 m. 2-jį pusmetį suaukojusiems ne 15,000 frankų, kaip kad jiems buvo nustatyta, bet 30,825 per buv. L. Š. Dr-jos pirmininkę O. Bačkienę atsiuntė nuoširdžią padėką. Stambiausią 5,000 fr. auką įnešė gyv. Maroke inž. K. Pabedinskas, paskum Caen skyrius — 5,700, Paryžius—3,750, P. Paškevičius ir Bazelio — 1,000, etc.

—Į Belgijos LB krašto valdybos atsišaukimą, kad nariai įneštų kas mėnuo bent po 10 fr., pirmasis atsiliepė p. Jaronis, sumokėdamas nario įnašą iš anksto už 1951 m. 5 mėnesius. Jei taip visi atliktų savo pareigą, tuomet nereiktų daryti jokių rinkliavų Tautos Fondui.

—Šveicarijos LB valdyba išleido savo informacinį biuletenį "Šveicarijos Lietuvių Žinios," redaguojamą Dr. A. Geručio.

—Didžiulis Chicagos dienraštis "Chicago Tribune" įsidėjo visą puslapį, skirtą lietuviams. Jame 8 didžiulėmis nuotraukomis pailiustruota, kaip lietuvės audžia tautodailės dirbinius ir verpia. Straipsnyje kalbama apie Čikagoje įsikūrusius 9,000 lietuvių naujųjų ateivių ir jų nenutrūkstamus ryšius su senaja tėvyne. Nuotraukos vaizduoja audėjas Danutę Šurkus, Janę Katelis, Emiliją Tutlys, Bronę Jameikis (verpiant), Virginiją ir Janę Bobinas (verpėją ir linų dirbėją).

— Tie emigrantai, kurie laikomi Prancūzijoje o tuo pačiu ir kt. kraštuose) jau įkurdintais, negali tikėtis, kaip informuojama, patekti į JAV pagal DP bilių. Jie gaus ten emigruoti tik pagal lietuvių kvotą be jokio pirmumo.

—Dr. K. Graužinis, Lietuvos ministeris P. Amerikai, Argentinos Liet. B-nės Laik. Org. komitetui nusiuntė sveikinimą ir pareiškė padėką dėl visiško solidarumo ir paramos VLIKui, pasiuntiniams ir ALT lietuvybės išlaikymo ir Tėvynės išlaisvinimo darbe.

SUKILIMAS ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

ČEKOSLOVAKIJOS KARIUOMENĘ VALDO RUSAI, VIDAUS GYVENIMĄ TVARKO VENGRŲ KOMUNISTAI. CLEMENTIS NEPABĖGĘS — JIS SUARESTUOTAS

Dingus buvusiam čekoslovakijos užsienių reikalų ministeriui Clementis, Vakarų Europą pasiekė naujos žinios apie tenykščius neramumus, kurių patys didieji centrai yra Slovakijoj. Clementis, pasirodo, nėra pabėgęs į Austriją ar Jugoslaviją, kaip anksčiau buvo spėliojama, bet suimtas ir likviduotas kaip "slovakų nacionalistas."

Antikomunistinis pasipriešinimas Slovakijoj ne silpnėja, bet stiprėja, kaip pranešama iš Slovakijos sluoksnių. Apie 20,000 slovakų paritzanų kovoja su ginklu rankose, glaudžiai bendradarbiaudami su Lenkijos ir Rytų Vokietijos antikomunistiniais partizanais. Eilė slovakų, o taip pat čekų, turėjusių aukštas pareigas kariuomenėj ir vidaus administracijoj, buvo nesenai areštuoti.

Maskvos pasitikėjimas čekoslovakijos komunistais yra visiškai dingęs. Prezidentas Gottwald nesenai pagrąsė žiauriomis priemonėmis prieš neištikimus ir prisidengusius komunistus, patvirtindamas Stalinui, kad Čekoslovakija niekad nenueis Tito keliu. Norint paimti visą valdžią į patikimas rankas, rusai pasiuntė apie 1,000 savo karininkų, kurie turi užimti kontroliuojamas vietas čekoslovakų kariuomenėj. Maršalas Konev numatytas toms pačioms pareigoms, kaip jo draugas Rokosovskis Lenkijoj.

Pritrūkus patikimų čekų policijoj ir vidaus administracijoj, nemaža vengrų komunistų atvyko į Prahą valdyti jiems svetimą kraštą.

DR. CLEMENTIS AREŠTUOTAS UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

ČEKOSLOVAKŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS PRANEŠIMAS

Dr. Clementis paslaptingas dingimas iš Prahos galutinai paaiškėjo, paskelbus Čekoslovakų komunistų partijai, kad jis yra areštuotas už šnipinėjimą. Kartu su juo suimti keturi kiti buvę svarbūs komunistai.

Čekoslovakų komunistų partija ką tik baigė naują apsivalymą, pašalindama iš partijos 169,544 narius, — praneša partijos sekretorius Stefan Bastonovsky. Nevertųjų partijos nario vardo sąraše yra Otto Sling, buvęs Borno srities partijos politinis sekretorius, Marie Svermove, komunistų didvyrio, buv. gen. sekretoriaus pavaduotojo našlė, Laco Novemesky, buvęs Slovakijos švietimo komisaras, Gustav Husak, buv. Slovakijos komisarų tarybos pirmininkas.

Dr. Clementis užėmė užsienio komisaro vietą, nusižudžius Jonui Masarykui. Jis buvo čekų egzilinės vyriausybės Londone nariu karo metu. Prieš porą metų, dalyvaudamas Jungtinių Tautų posėdžiuose, jis vaikštinėjo koridoriais po ranka su Višinskiu, Sov. Rusijos užsienio komisaru, rodydamas jam visišką savo atsidavimą. Vėliau, apkaltintas už buržuazinį nacionalizmą, jis buvo iš užs. reikalų komisaro pareigų atleistas.

Dabar partijos sekretorius paskelbė, kad Clementis priklausė buržuazinei nacionalistinei grupei čekoslovakų komunistų partijoj ir šnipinėjęs komunizmo priešų naudai.

New Yorke viešėdamas buvęs Belgijos ministeris pirmininkas Spaakas vienoje kalboje pareiškė: Amerika turi pasirinkti, arba toliau visapusiškai remti Europą, arba iš jos pasitraukti. JAV turi suprasti, kad jos gynimosi pirmoji linija yra Europoje. Jeigu Amerikos kariuomenė nebus pasiųsta į Europą, tai karas su Sovietais bus neišvengiamai pralaimėtas.

IŠ VISO PASAULIO

—Tito šalininkai organizuoja penktąjį internacionalą, kurs kovos su Maskvos prievarta darbininkų judėjime.

—Spėjama, kad keturių didžiųjų susitikimas įvyks dar balandžio mėnesyje Washingtone.

—Togliatti nelauktai grįžo iš Maskvos į Romą su naujais Stalino įgaliojimais sugniuždinti atskalūnus.

—J. Dulles nesenai grįžęs iš kelionės po Tolimuosius Rytus pareiškė, kad metas pradėti derybas dėl taikos sutarties su Japonija.

—Washingtono atsakingi asmenys pareiškė, kad tuo atveju, kai reikės peržengti 38 paralelę, bus atsiklausta kitų sąjungininkų.

—JAV konstitucijos jau priimta pataisa nustato, kad prezidentu vienas asmuo gali būti renkamas tik dviem terminams.

—Iš Vengrijos komunistų partijos pašalinta 800,000 narių.

—Korėjos kare netekęs abiejų rankų ir kojų kareivis Robertas Smithas iš įvairių įstaigų ir asmenų gavo dovanų 13,000 dolerių.

—JAV laivynui Senatas vienbalsiai patvirtino budžetą — du su puse bilijonų dolerių. Bus statomi nauji karo laivai, tame skaičiuje lėktuvnešis 60,000 tonų talpos.

Amerikos Lietuvių Savaitė

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

DALYVAVO SENATORIUS HOMER FERGUSON

DETROIT, MICH. — Vasario 18 d. Western Higschool salėje įvyko Draugijų Centro surengtos Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas.

Šiemet galima sušukti rengėjams valio, už tokį pasiruošimą ir skoningą programą.

Į didžiulę Western gimnazijos salę susirinko virš tūkstančio lietuvių, keletas ir nelietuvių. Svarbiausia buvo išgirsti iš Michigan senarių H. Ferguson ir Užsienio Politikos draugijų pirmininką, kuris pirmas supažindino kongresą su DP biliumi.

Programą pradedant įneštos vėliavos Lietuvos, Amerikos, Skautų. Minėjimą atidarė organizacijų centro pirm. M. Šimonis. Toliau jį veda dr. P. Padolskis. Sudarytas garbės prezidiumas iš organizacinių pirmininkų į kuriuos įeina ir teisėjas J. P. Uvickas. Minutė tylos už žuvusius Tėvynės laisvės kovose.

Dideliai patrijotinę kalbą pasako svečias iš Cleveland, Vyr. Liet. Išlaisv. Komiteto narys prof. dr. Damušis.

Senatorius Homer Ferguson atvyko lydimas Probate teismo teisėjo Healy. Pastarasis taria savo žodį ir perstato senatorių. Šį baltaplaukį, pražilusį, bet labai malonios išvaizdos, senatorių publika pasitiko ovacijomis. Sen. Ferguson kalbėjo virš pusės valandos. Jis apėjo komunistinės Rusijos pasienius, apibūdino visus žymesnius politikos punktus. Senatoriaus žodžiais, joks Stalinas nebegalės išlaikyti vergijos. Laisvė Lietuvai ir kitoms pavergtoms tautoms!

Jis gerai žino Lietuvos pavergimo aplinkybes. Kaip jis pareiškė, "Nors jūs jau tai žinote, bet vistiek aš jums pasakysiu." Jis ragino kiekvieną lietuvį budėti savo tautos sargyboje. Jei Rusijos komunistinė valdžia galėjo pavergti 450 milijonų kinų, tai kodėl jie nebandys pavergti Amerikos žmonių. Galbūt, — sakė jis, — ir šioje salėje yra komunistų, kurie praneš saviesiems, kas dėjosi šiame minėjime. Jo kalbą dažnai nutraukė griausmingi plojimai. Pagaliau jis paprašė, kad rankas pakeltų naujai atvykę lietuviai ir nustebo, kad didesnė pusė visų susirinkusių pakėlė rankas. Senatoriui įteikta dr. Šapokos "Lithuania Through The Ages." Čia jis buvo maloniai nuteiktas radęs pirmame puslapyje Patrick Henry posakį: "Give me Liberty or give me death." Jis kaip tik šį posakį citavo lygindamas lietuvio troškimus, savo kalboje.

Buvo priimta rezoliucija, kuri bus pasiųsta atatinkamoms įstaigoms. Aukų surinkta apie pustrečio tūkstančio dolerių. Pernai metais aukų buvo surinkta tik apie $700. Meninę programą atliko kompozitoriaus Br. Budriūno Radijo klubo choras ir Tomas Beganskas, pianistas. Dainos parinktos tinkamos šiai dienai ir jas atliko meniškai. Pianistas T. Beganskas paskambino tris klasiškus kūrinius. Jis dar jaunas, bet toli pažengęs menininkas, visų buvo šiltai priimtas. Chorui akompanavo Evelina Balevičiūtė. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Kriaučiūnai aukojo 500

Stasys ir Valerija Kriaučiūnai paaukojo tėvynės laisvinimui 500 dol., kuriuos įteikė jų sūnus Dr. Algirdas Kriaučiūnas, tik ką grįžęs iš Deleware savo serganti tėvą aplankęs. Kriaučiūnai nebegalėjo dalyvauti minėjime ir pamatyti, kiek pagarbos jiems buvo išreikšta už tokią auką, nes abu yra gydytojo priežiūroje. Tai tie patys Kriaučiūnai, kurie atsiėmė apie 30 tremtinių, kurie išsiuntė šimtus pakietėlių, kurie savo viso amžiaus sunkų darbą deklausta, kodėl daug aukoja da tėvynei, o kada buvo patautai, turinti sūnų, kuriam galėtų savo centus pavesti. Ji pasakė: "Sūnus išmokslintas užsidirbs, kaip mes užsidirbome būdami bemoksliai, ateiviai, o Lietuvai ir jos iškankintiems žmonėms, kas duos!" Kad kiekviename lietuvių apgyventame mieste būtų bent po šimtą tokių Kriaučiūnų, visas tautos gelbėjimo aparatas šimteriopai stipriau ir greičiau suktūsi.

Juozas Tamošiūnas aukojo 50 dolerių.

Rytojaus anglų spauda minėjimą aprašė cituodama segreičiau sukusti.

TAUT. SĄJ. NAUJOJI VALDYBA

Vas. 11 d. T. S. susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininkas J. Kripas, vicepirmin. — Alfonsas Gilvydis ir Helen Rauby, sekret. — Jonas Baublys ir iždin. — Juozas Juška. Kitos komisijos buvo išrinktos anksčiau. Juozas Ambrose pririnktas į Namų pirkimo komisiją ir J. Švoba į parengimų komisiją. Skyrius ruošia koncertą geg. 6 d. ir pikniką liepos 15 d. Beech Nut Grove. Skyrius turi narių verbavimo vajų, kuris truks iki liepos 15 d. pikniko. Vajaus metu įstojimas tik vienas doleris.

Marija Sims

AKRON, OHIO

Ohio valst. gubernatorius Frank J. Lausche išleido Lietuvos Nepriklausomybės Dienai proklamaciją. Akrone lietuviai paminėjo tą svarbią mūsų tautai dieną vasario 4, susirinkę į šv. Petro bažnyčios salę, Birutės gatvėje. Ši bažnyčia, nors dabar įvairių tautų naudojama, buvo lietuvių lėšomis ir rūpesčiu pastatyta.

Čia turime labai malonų ir darbštų kun. B. Bartį, kuris kartu su komitetu suteikė galimybę šią Vasario 16 šventę tinkamai paminėti. Kalbėjo čiurlionietis Stempužis ir kiti. Prakalbos buvo neilgos ir nuctaikingos. Dainavo čiurlionieičių vyrų choras, vedamas A. Mikulskio. Choro dainos labai patiko publikai ir pali'o neišdildomą įspūdį.

Čia lietuviai gyvena įvairiose miesto dalyse, jie turi keleta lietuviškų organizacijų. Yra lietuviškas klubas. Dabar dedamos pastangos kiekvieną lietuvį Akrone į ši klubą įrašyti.

V. M.

Pranešimas

Lietuvių Siuvėjų Nepriguimingo klubo ekstra susirinkimas įvyks ketvirtad., kovo 8 dieną, pradžia 7:30 val. vak., Brooklyn Labor Lyceum salėje, 949-955 Willoughby Ave., prie Myrtle Ave., Brooklyne.

Šis susirinkimas yra šaukiamas sutvarkyti pašalpos ir kitus reikalus. Kiekvieno nario yra prievolė dalyvauti šiame susirinkime, nes svarstomieji reikalai yra labai svarbūs.

Eidami į susirinkimą atsineškite klubo nario knygutę, nes be knygutės nebus įleidžiami į susirinkimą.

J. Bikulčius

HARTFORD, CONN.

Gražiai paminėta Nepriklausomybės sukaktis, aukų sudėta virš $500.

Sekmad., vas. 18, buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 33-čioji sukaktis bažnyčioje su pamaldomis, salėje su menine programa ir kalbomis. Prelegentais buvo prel. J. Ambotas, V. Balčiūnas, teisėjas F. Mončiūnas ir kun. Pikturna. Meninę dalį atliko vyrų oktetas. Aukų sudėta $507. Minėjimą surengė ALT skyrius, programos vedėju buvo p. Gižienė.

Per radio WKNB lietuviškos programos pusvalandį, kurį veda Juoz. Januškevičius kalbėjo V. Čekanauskas. Lietuviškų rinktinių dainų ir gražų eilėraštį paskaitė p-lė Beverly Johnsonytė. Kadangi p. Januškevičius negalėjo visų garsinimų ir pranešimų patiekti dėl laiko stokos, jis nuoširdžiai visų savo prietelių ir klijentu atsiprašo, jis rats savo lėšomis užmokėio už radio programą sukakčiai minėti.

KITOS ŽINIOS

Mirė Pranas Bartusevičius, ramus, bet pavyzdingas lietuvis, paliko nemažą šeimą ir ketą anūkų nuliūdime. Palaidotas vas. 4 d. Tegu bus lengva jam Amerikos žemelė.

TMD skyr. nariai rengiasi pavasariniam koncertui. Teko patirti, kad kitas TMD narių susirinkimas bus labai svarbus, bus daug pranešimų, tarp kitko p. Chase praneš apie Genocide reikalus. Patartina visiems nariams ir jų bičiuliams dalyvauti šiame susirinkime.

"V" Koresp. MC

Tremtiniai dėkoja už BALF šalpą

"Labai nudžiugau gavęs siuntinį, už kurį BALFui ir Amerikos lietuviams reiškiu širdingiausią padėką. Džiaugiuosi, kad nėsu užmirštas ir paliktas vienas neaiškiam ir tamsiam rytojui.

"Neužmirškite manęs."

Jonas Sabaitis,
Wurzburg,
Luitpold Krankenhaus

"Širdingai dėkoju BALFui už nesenai gautą pakietėlį. Jį gavęs labai apsidžiaugiau ir savo mintimis atsidūriau tolimoje Amerikoje, brolių ir sesių tautiečių, nors ir nepažįstamų, tačiau man artimų ir mielų, tarpe.

Vytautas Gudas,

"Sergu džiova ir jau ilgesnis laikas guliu sanatorijoje. Ligoninės gyvenimas sunkus, maistas blogas ir džiova sergančiam visai nepakankamas. Neturėdamas lėšų nieko negaliu dasipirkti. Visa mano viltis — broliai Amerikos lietuviai. Tikiuosi, kad ir toliau nebūsiu užmirštas.

Širdingai dėkoju BALF ir dosniesiems tautiečiams Amerikoje už man suteiktą taip vertingą ir reikalingą piniginę pašalpą. Negalėdama niekuo šiuo metu atsilyginti, siųsiu Aukščiausiajam karštas maldas, kad Jisai gausiai atlygintų geradariams."

G. Giedrikaitė,

"Iš širdies dėkoju BALFui už man atsiųstą maisto siuntinėlį, kuris, man ligoniui, yra neapsakamos vertės. Gyvenu labai sunkiai, nes sergu ir nieko negaliu užsidirbti. Skurdžios ir liūdnos ligoninės dienos, ateitis taip pat labai miglota ir neaiški. Visa laimė, kad nėsu užmirštas, kas ne tik mane dvasiniai sustiprina, bet ir mano ūkanotą rytoju prablaivo.

Prašau visiems Amerikos lietuviams, mūsų vargšų benamių globėjams ir šelpėjams, perduoti gilią padėką ir geriausius linkėjimus jų asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime."

J. Bataitis,
Heilstatte, Post Ottersveier,
Kr. Bichl, U. S. Zone.

Naujai atvykusieji

Per New York:

Bagdonavičius, Ida, Juozas.
Bermanaitė Gisa.
Baranauskas Stasys.
Dūda, Kazys, Eugenija, Irenijus, Rutenis.
Gaska Juozas.
Grincevičius Stasys.
Juodzevičius Antanas.
Levinskas Juozas
Naumaiskis Henrikas.
Rimkus, Jonas, Kunigunda, Augustas.
Rumsienė Ona, Kruopytė Marija.
Tampauskas, Jonas, Bronė, Ralfas, Ingridas.
Vasilevičius, Jonas, Stefė.
Velius, Anė, Kurtas.
Žukauskas, Vladas, Morta, Lucija, Jadvyga, Birutė.
Jodelis, Kazys.

Per New Orleans:

Tumas, Hermanas, Elena.

Paieškomi asmenys

Augaitis Adolfas, iš Podgelumoiskio km., Sasnavos par., Marijampolės apskr.

Barauskaitė Valė, Amerikos pilietė, gyvenusi Vieželių km., Vyžuonių val., Utenos apskr.

Chalupa - Jakužaitytė (Jakuscheit) Gretė, iš Klaipėdos, gyveno New Yorke, 128 ar 120 Street.

Dievak (Dievakaitė) Aleksandra, iš Ukmergės.

Jankauskas Jonas ir jo pusbolis Vaičiulis Petras, kilęs iš Kalvarijos.

Končius Jonas, iš Auksūdžio km., Mažeikių apskr.

Lazauskienė - Zakarevičiūtė, iš Balnadiškių km., Semeliškių val., Trakų apskr.

Norkaitis, brolis Petronelės Senauskienės.

Poderis Stasys, iš Kauno.

Reinartaitė - Schmidt Paulina, iš Ungurinų dv., Marijampolės apskr., ir vyras Schmidt, Adolfas, gyvenę Brooklyne, Stanhope St.

Rupkus Eduardas, iš Peluodžių kaimo, Pašvintinio v., Šiaulių apskr.

Šatulis Stepas, iš Ukmergės miestelio.

Senulytė Veronika, iš Žibartų km., Šeduvos val., Panevėžio apskr.

Vaičiulis Petras, iš Kalvarijos miestelio, ir jo pusbrolis Jankauskas Jonas.

Zakarevičiūtė - Lazauskienė. iš Balandiškių km., Semeliškių val., Trakų apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieii maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Litruania
41 W. 82nd St., New York

Baltgudžių Centralinės Rados sveikinimas

Lietuvos Nepriklausomybės sukakties proga atsiuntė sveikinimą ir linkėjimus lietuviams Baltgudžių Centralinės Tarybos (Centralnai Rady) viršininkas Jury Sabaleuski. Jo laiškas (baltgudžių kalba), adresuotas Amerikos Lietuvių Tarybos Centro sekretoriui Dr. P. Grigaičiui, yra tokio turinio.

"Didžiai gerbaimas Pone Daktare,

"Baltgudžių Centralinės Tarybos vardu Jūsų asmenyje, didžiai gerbaimas Pone Daktare, sveikinu Lietuvių Tautą didžiosios Jūsų tautinės šventės dieną, per iškovotos Jūsų valstybės nepriklausomybės sukaktuves.

"Sunkiosios išbandymo dienos dėl priešiškos ir svetimos okupacijos Jūsų tautos ir visos Lietuvos žemės, kurioje laisvę pakeitė priespauda, tegu patarnauja cementuojančiu pagrindu tolimesnėms padidintoms už visos lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomybę.

"Tegyvuoja ir stiprėja Jūsų pastangos!

"Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva!"

Baltgudžių Centralinės Tarybos Kolegijos Viršininkas,
(pas.) Jury Sabaleuski

Gerb. Jury Sabaleuski pernai atvyko į Jungtines Valstybes iš tremties Vokietijoje ir apsigyveno Passaic, N. J. Jisai buvo vienas žymiausiųjų tautinio gudų sąjūdžio vadų prieškarinėje Lenkijoje, buvo Lenkijos seimo narys ir dažnai keldavo savo balsą, protestuodamas prieš gudų tautinės kultūros slopinimą. Dvejus metus išsėdėjo lenkų kalėjime. Kaip vienas iniciatorių, jis dalyvavo Baltgudžių Centralinės Rados įsteigime ir buvo išrinktas jos vicepirmininku. Centralinė Rada (Taryba) atsiuntė p. Sabaleuski(kaip savo įgaliotinį, į šią šalį organizuoti čia pagelbą Baltgudijos išlaisvinimo kovai. Jisai, beje, yra gyvenęs keleris metus Lietuvoje, todėl pažįsta nemaža Lietuvos darbuotojų).

Pianisto A. Mrozinsko vadovaujams "Aitvarų" kvartetas šį sekmadienį, kovo 4 d. koncertuoja Waterbury, Conn.

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

CASINO GARDEN RESTORANAS
William ir Mary Lang, *Sav.*
AMERIKONIŠKI IR LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

A. PAKENAS AND SONS
SIUVYKLA IR VALYKLA

A. Pakenas

Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.

Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.

Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai

UŽSAKYMUS PRIIMAME IR IŠ KITUR

Krautuvė **138 E. MAIN ST.** Tel. 1321
Dirbtuvė **110 BROOKSIDE AVE** Tel. 5083
AMSTERDAM, N. Y.

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.
Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: SAgamore 2-2013

JŪSŲ SVEIKATĄ PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ
SEKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADĖKOS LAIŠKAI

Ivairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, puslės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujo spaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos. nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Brangus Daktare Miller:

Aš daugiau 5 metų kenčėjau dėl aukšto kraujo spaudimo, nuo sunkiai pakeliamų galvos skausmų ir nuo nuolatinio nemiego. Savo negalavimais aš skundžiaus daugeliui žinomų gydytojų. Aą vartojau įvairius vaistus. Bet mano sveikata nė trupučio negerėjo. Ią laikraąčių aš sužinojau apie Dr. J. Miller New Jersey. Aą nuvykau su Jumis pasiteirauti dėl mano sveikatos. Po mėnesio pas jus gydymosi mano sveikata visiškai susitvarkė. Ir aš dabar esu visiškai laisva nuo skausmų ir negalavimų. Dr. J. Miller patarnavimu esu visiąkai patenkinta ir dėkinga. Ir čia patariu kiekvienam jiginiui kreiptis pas Dr. J. Miller.

Brooklyn. N. Y. *Genoveve Stančaitis*

Prof. Dr. C. Schleusing
Montclair, N. J.

Didžiai gerbiamas Pone Daktare Miller.

Sulaukęs 84 metų amžiaus, matau, kad visiško sveikatos pagerėjimo aš sulaukiai tik Jūsų nuoširdaus rūpesčio dėka. Ilgus metus kankinaus dėl reumatizmo skausmų ir praleidau be miego daug ilgų naktų. Jokio malonumo gyvenime neturėjau. Ilgus metus mėginau gydytis karštomis vaniomis ir lankiau daugelį žinomų gydytojų Vokietijoje. Bet sulaukdavau tik laikino pagerėjimo, kurs manęs neatpalaidavo nuo pasikartojančių skausmų. Viena Jūsų pacientė moteris, man pasakė, kad Jūs savo mokslo priemonėmis jai tikrai ir pagrindiniai padėjot. Tai aš taip pat galiu patvirtinti, kaj jūs tris mėnesius mane tyrinėjot ir gydėt. Aš vėl pasidariau sveikas ir geros nuotaikos, galiu sekmingai dirbti ir maloniai gyventi. Todėl galiu kiekvienam ligonui nuoširdžiai patarti kreiptis į dr. J. Miller.

Būdamas didžiai dėkingos, aš įteikiu Jums savo foto kartu su šiuo raštu, kuriuos Jūs galit panaudoti savo nuožiūra, santykiuodamas su savo pacientais.

Prof Dr. C. Schleusing, buv. Rūmų dailininkas Newarko Meno Akademijos tapybos klasės vadovas.

DAUG PADĖKOS LAIŠKŲ JŪS GALITE MATYT MANO BIURE

DR. J. MILLER, D. C. Ph. C.
PRIĖMIMO VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryto iki 7:30 vakare
Tel. MItchell 2-0773

790 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
Važiuoti iš New York — Hudson Tubs išCortlant St. 14th St. ar 34th St. 20-30 min. iki Newarko.
Nuo stoties tik 4 blokai.

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920"
FADA
Television

12½ In . . . 91 Sq. In. GLARE - FREE grey - face filter glass screen. Better viewing, filt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas.

$239.95
VERNON RADIO and TELEVISION
PARDUODAMA IR TAISOMA
JUOZAS BUČINSKAS, Sav.
64 Vernon Street, Worcester, Mass.
Tel. 6-1759.

Senasis Brooklynas Kalba

Senų laikų reportažai iš lietuvių būklės Brooklyne

Beieškodami būdingesnių ir jau išnykusių iš mūsų dabartinio gyvenimo reiškinių, kurie praeityje buvo būdingi ir ryškūs, — negalime tylomis praeiti pro vadinamas "prakalbas."

Senais laikais čia labai dažnai buvo ruošiamos prakalbos. Atsiminkime tik dugybę kalbėtojų, kurie atvykdavo iš Lietuvos ir važinėdavo per visas kolonijas graudindami svietą ir dažniausia... rinkdami aukas, kurių mūsų žmonės niekados nesigailėdavo sudėti.

Visais laikotarpiais, kai tik Lietuvoje atsirasdavo koks didesnis rūpestis, tuojau būdavo šaukiamasi į brolius amerikiečius. Daug Lietuvos garbingų vyrų apsuko aplink visas Amerikos lietuvių kolonijas. Ir nemaža pinigėlių jiems buvo sudėta... Čia ir Lietuvos patriarchas Dr. Jonas Basanavičius ir visų ir visur didele meile lydimas mūsų rašytojas kan. Juozapas Tumas - Vaižgantas ir rusų Valstybės Dūmos atstovas Martynas Yčas ir prel. Olšauskas, ir sunkiai suskaitoma daugybė kitų, kurie visur sakė jautrias prakalbas ir dažnokai ištraukdavo iš geraširdžių žmonių ašaras, žinoma, kartu su doleriais...

Aplamai paėmus, visokios rūšies prakalbas, gimtąjį žodį, žinias iš nutolusios tėvynės mūsų žmonės labai mėgo. Ir suprantama. Dažnas mūsiškių gyvendavo atsiskyrę, užimti tuo kasdieniniu darbu, kurs suteikdavo ir jiems patiems pragyvenimą ir dar sudarydavo šioki toki likutį, kurio dalis tiems kilniems prakalbininkams atitekdavo aukų ir paskolų pavydale. Tad tos prakalbos sudarydavo žmonėms nemenką paguodą. Juk mūsų žmonės niekados, nei vienai minutei neužmiršdavo varguose palikto savo krašto ir artimųjų.

Čia jau ne koks nors piknikas. Čia jau žmonės susirinkdavo rimties valandai. Tie prakalbininkai turėjo neabejotinai kilnius tikslus. Bet taip pat negalima nutylėti, kad ne vienas toks aukų rinkimas paliko kartoką įspūdį. Kai kada mūsų žmonės pasijusdavo lyg ir apvilti.

Čia neturime tikslo į šį reikalą gilintis ir ieškoti priežasčių, kodėl būtent mūsų žmonės pasijusdavo nusivylę. Daug svarbiau ir tikslingiau bus čia priminti, jog tai visa vis tik nepadarė lemiamo įspūdžio ir nepaveikė žmonių neigiamai. Jų dosnumas nebuvo sumažėjęs. Bet jeigu reikėtų čia nurodyti šio reiškinio priežastis, tai galėtume lengvai rasti tokį paprastą išaiškinimą: mūsų žmonės nepaprastai mylėdami savo tėvynę viską užmiršdavo, kas buvo praeityje ir vėl ir vėl aukodavo savo senajai tėvynei.

Be tų svečių iš tėvynės ir čia pat susirado nemaža vyrų, kurie mėgdavo prabilti į savo žmones. Tos prakalbos buvo ruošiamos įvairiomis progomis. O kartais įvykdavo ir šiaip disputai, kuriuos žmonės irgi uoliai lankydavo. Tiems dažniausia įvairių srovių sutelktiems kalbėtojams buvo parenkamos kartais labai nelauktos temos.

Pavyzdžiui pasakoja, kad vieną kartą įvykęs toks disputas tema: Ar yra Dievas? Dievobaimingas kalbėtojas klausytojams įrodinėjęs, kad, žinoma, Dievas yra ir kad reikia jam melstis. Įrodymai buvę paprasti bažnytiniai. Bet priešininkas buvęs kitokios nuomonės. Ir jis sumanęs pirmojo kalbėtojo visus argumentus sugriauti visai jau paprastu būdu:

—Melskitės, girdi, kad namie parėjęs savo "aisbaksyje" rastumėt keptą turkę ir kumpį. O jeigu neįdėjote nei turkės, nei kumpio, tai malda nieko nepadės — nieko savo "aisbaksyje" nerasite...

Taigi, ir toks įpigus argumentas kalbėtojo nuomonę turėjęs klausytojus įtikinti, kad tiesa ne pirmojo, o šio, pastarojo, pusėje. Tai jau tenka priskirti prie savotiškų praeities kurjozų, kokių šiandien taip pat nebepasitaiko.

Brooklynas visais laikais buvo bendro visiems ateiviams veikimo nemažas centras. Jei Chicaga turėdama didžiausį lietuvių skaičių dažniausia stengėsi vaidinti vyriausį centrą, tai Brooklynas nuo jos stengėsi neatsilikti ir dėl savo padėties išimtinos svarbos suvaidino lietuviškose organizacijose ir sąjūdžiuose labai svarbų vaidmenį. Tad čia yra įvykę svarbūs susirinkimai ir seimai, kurie vėliau duodavo toną jau kitoms kolonijoms. Juk pirmoji bažnyčia lietuvių buvo čia suorganizuota statyti. O vėliau Brooklyno pavyzdžiu pasekė ir visos kitos lietuvių kolonijos. (B.D.)

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMO FILMAS

Michalauskas, didelis foto ir filmų mėgėjas, prieš porą metų atvykęs į Winnipegą, atspėjamu nuo darbo laiku, pradėjo filmuoti vietos lietuvių gyvenimo įvairius įvykius Winnipege ir Manitobos prerijose. Vėliau iš šių nuotraukų p. Michalauskas padaro filmą, kuris vaizduotų lietuvių gyvenimą Kanadoje.

Tiesos (iš Vilniaus) pranešimu, pasirodo yra "Vienybės" vardu kolūkis Kaišedorių apylinkėse. Tokiu gražiu vardu pavadintam kolūkiui turėtų labai gerai sektis. Bet, matyt, kad vis dėl to nekaip sekasi, nes jam dabar suteikta teise žvejoti Ilgio ežere ir tuo būdu padidinti savo, reikia spėti nepakankamas, pajamas.

LIETUVIAI ANGLŲ ŽEMĖS ŪKYJE

Santykiai su farmeriais? Nesimpatiški, — visi kaip vienas patvirtino, o p. Kerutis pridėjo: "Jei ilgiau dirbi tai tik daugiau išnaudoja". Tokios šeimyniškos nuotaikos, kaip Lietuvoje čia ir būti negali. "Čia dirbi" visą mėnesį pas vieną ūkininką ir jis nepaklaus: kas tu? iš kur? kokiu būdu į čia patekai?" — aiškina p. Budavičius.

Anglų darbininkai paprastai, kaip pas mus sako, kumečiai, iš paviršiaus sprendžiant, gyvena neblogai. Kiekvienas turi 2 miegamus, 1 "sitting" kambarį ir virtuvę. Pas darbininką patekti į jo butą yra taip pat sunku, kaip ir pas farmerį. Žodžiu, gyvena kiekvienas savo uždarą gyvenimą ir jokio bendravimo ne tik su mumis, bet ir tarpusavy nepalaiko.

Laukai ir jų apdirbimas? Piktžolių daugybė. Lietuvoje laukai švaresni ir geriau įdirbami. Usnių ir dagių pilnos ganyklos. Labai gera perykla visokioms piktžolėms — gyvatvorės, kuriose veisiasi visoks amaras ir nėra kaip su juo kovoti.

Baigę kalbėti apie anglo žemės ūkį, kurį vis lyginome su Lietuvos vėl grįžome prie gyvenimo sąlygų.

Valgis? Angliškas, standartinis, pagal savaitinį, iš anksto nustatytą planą. Nors virėjai lietuviai, bet ir jie turi laikytis užplanuoto valgio ir recepto, bet barščių retkarčiais išverda.

Taigi, pusryčiams — košė su pienu, žuvis kartą į savaitę, dukart bekonas, vieną kartą kiaušinis, 2 kartu makaronai ir 1 kartą dešrelės. Ir taip sukasi kiaurai ištisus metus. Duonos duoda kiek nori. Arbata, sviestas ir marmeladas.

Pietums, kuriuos tenka valgyti darbovietėj, gaunam išsivežti 3 sumuštinius, arbatžolių šaukštelį ir cukraus. Ūkininkui uždėta pareiga parūpinti karšto vandens.

Vakarienei gaunam sriubos, mėsos su daržovėmis ir bulvėm. Du kartus gaunam pudingo.

Maisto, "valdiško," aišku, neužtenka, tenka patiems prisipirkti. Perka vyrai lašinius, dešras, konservus, kondensuotą pieną. Svarbiausia, tai kad neužtenka pietums. Prie hostelio sumuštinių reikia pridėti ką nors tvirtesnio. Dažnai užkandama ir vėlai vakare einant gulti.

Šitokiam maistui išleidžiama nevienodai: žiūrint apetito ir taupymo, betgi vidutiniai išeina 5-10 šilingų savaitei.

Už 47 darbo valandas, šeštadienį dirbama tik ligi 12, kiekvienas gauna 5 svarus, o pirmiau 4 sv. 14 šil. Už hostelio patalpas su šviesa ir kuru, už maistą, patalynę, skalbinius į savaitę atskaito 35 šilingus. Atskaičius mokesčius kiekvienas gauna 2 sv. 14 šil.

Nežiūrint mažo atlyginimo, vistik yra asmenų, kurie sutaupę ligi poros šimtų svarų.

Įvairiems svalgalams, vidutiniškai į metus "galvai" tenka apie 25 svarus. Dabar vyrai geria alų. Pirmus metus atvažiavę buvo linkę tik link "tauriųjų."

Gyvenamos patalpos prastos. 1 "kambarys" 4-3 žmonėms. Vadinamas kambarys tik pertvara atskirtas plotas, nes pertvara ne ligi lubų. Kitame "kambary" kaimyno nematai, bet jį girdi ir užuodi. Tai ne kambariai, bet gardai. Barako viduriu eina koridorius, kurio galuose stovi po krosnį. Šilumos pakanka. Lovos geležinės. Stalų išviso nėra. Yra tik spintelės ir kėdės. Paklodės keičiamos kas 2 savaiti. Grindys cementinės. Prie lovų nedideli patiesalėliai.

Vietoje skalbyklos nėra. Ji Leamingtone ir už skalbimą reikia patiems pamokėti.

Kada bus galima laisvai pasirinkti darbus — ar daug kas pasiliks dirbti žemės ūkyje? "Pasiliks tik tie, kurie neras darbų kitur," — buvo tvirtas atsakymas.

Tik 5 asmenys nepriklauso DBLS. Priežastys įvairios: vienam gaila 6 penų, kiti nusivylę iš viso organizacijomis ir iš priklausymo nemato nei sau nei kitiems naudos.

Anksčiau, lyjant nereikėdavo važiuoti į darbovietes ir mokėdavo pilną atlyginimą, dabar patvarkė taip, kad ūkininkas turi surasti darbo pastogėje. Atostogų gauna tik 1 savaitę į metus.

Darbas žemės ūkyje sunkesnis, prastesnis ir mažiau atlyginamas. Fabrike, kur visi ir viršininkai ir darbininkai samdyti ir santykiai atrodo pakenčiamesni. Čia gi nieko nėra bendro. Čia ir skirtumas tarp vietinio ir mūsų žmogaus didesnis ir santykiai, jei išviso taip galima būtų pavadinti, nesimpatiški. Ir vyrai kalbą karčiai.

Gyvenimo sąlygos prastos. Patalpos daugiau negu blogos: karo belaisvių, vidury laukų. Artimiausias miestelis už 3 mylių. Ir jokio susisiekimo! Atėjo šeštadienis ar sekmadienis ir vyras neturi kur dingti. Nusibosta barakas. Traukia į miestą. Belieka tik karčiama, lietuviškai kalbant. Į ją ir einama, nes nėra kur dėtis. Argi stebėtina, kad per metus vien tik gėrimams 25 sv. išleidžiama. Pabuvęs porą valandų jų sąlygose tokiu reiškiniu nesistebiu. Šie vyrai yra geri, labai geri žmonės. Jie išlaikė meilę savo kraštui nepaliestą. Jų širdys nesuabejojo dėl kelionės atgal, nes jie čia rado labai kietą gyvenimą ir šaltas širdis. Jų dar niekas šiame krašte nesuviliojo, nes jie dar nieko gera nematė.

Mikas Pavaža

Istoriniais Romos laiptais važiuoja mažytis sunkvežimis kurį dabar pagamino Italijos fabrikai.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, netekusi savo nepriklausomybės, ilgai nešė negailestingą priespaudos jungą. Betkoks teisėtas aktyvus bei pasyvus pasipriešinimas būdavo aziatiškais metodais numalšinamas. Buvo uždrausta spauda, uždarytos mokyklos, o ne vienam lietuviui veikėjui teko ir nukentėti, tolimas Rusijos gubernijas ir net dabartinį Stalino "rojų" — Sibirą pamatyti.

Nors okupantai ir labai griežtų priemonių griebėsi, bet atsirasdavo žmonių, kurie pranašaudavo ne vien spaudos atgavimą, bet ir visos Lietuvos atgaivinimą. Bet tas Lietuvos atgimimas neturėjo vykti savaime, be pačių lietuvių prisidėjimo. Kiekvienas privalėjo "stot į darbą, paimti arklą, knygą, lyrą... ir eiti Lietuvos keliu." Ir taip nuo "Aušros" laikų kyla galingas tautinis sąjūdis. Eina kova dėl tautinės kultūros ir politinės laisvės. Pirmieji tautinio atgimimo pionieriai ne veltui darbavos. Jie savo uždavinį sąžiningai atliko. Įvairiais būdais jie gynė lietuvius nuo pavojingo nusiminimo, žadino jų sielose geresnės ateities vilstis. Tuo jie pakeldavo žmonių nuotaiką, pasiryžimą rankų nenuleisti, ištverti kovoje su priešais rusifikatoriais iki galo. Jie stiprino prispaustųjų dvasią priminimu, kad toji priespauda ne amžina, kad jai ateis galas, ir kad tas galas jau nebetoli. Jie praplėtė politinius lietuvių horizontus, primindami Lietuvą, kaipo politinį vienetą, kokia ji buvo senovėje, pranašavo prisikelsiančią naujam garbingesniam gyvenimui.

Tačiau jeigu ir liaudyje nebūtų rusenusi tautinės meilės ir valstybingumo kibirkštis, ar negausus inteligentijos būrelis būtų galėjęs sukurti naują valstybinį gyvenimą? Patys lietuviai nesidavė nuslopinami nekultūringos rusų priespaudos. Jie neprisiėmė rusų "kiricilos," jie neparsidavė rusų pravoslaviškai dvasiai, jie išlaikė gyvą ir gryną savo tautos sielą. Jie kovojo su rusų valdžia už savo įgimtas teises, už savo tautos gyvybę ir egzistenciją. Toje kovoje jie parodė ir nepalaužiamą energiją ir didelį vieningumą bei solidarumą.

Lietuvių tautiniam sąjūdžiui vadovavo nauji vadai— inteligentai, kilę iš valstiečių tarpo. Daugumas jų pasižymėjo stipria asmenybe, tauriu idealizmu ir savęs išsižadėjimu. Pirmaeiliai darbuotojai tos epochinės gadynės, kuri pasibaigė Lietuvos nepriklausomybės laimėjimu, buvo: Basanavičius, Maironis, Dambrauskas - Jakštas, Kudirka ir daugelis kitų.

Minėdami Lietuvos Nepriklausomybės 33 metų sukaktuves, privalome prisiminti praeitį ir pagerbti naująją Lietuvą, atgimusią po pirmojo pasaulinio karo, žuvus caristinei Rusijai žiauriose bolševikų revoliucijos bangose. Ji turi prisiminti drąsius didžiųjų veikėjų darbus, vedusius vienokią ar kitokią kovą už Lietuvos laisvę. Jų dėka mes 22 metus gyvenome nepriklausomą ir kūrybingą gyvenimą. Mums dabar Lietuvos 22-jų metų valstybinis patyrimas yra miela ir brangi praetiis. Iš jos gavome pasimokyti, kaip dirbti toliau, kaip ir kur stiprinti tautos susipratimas. Nepriklausomo Lietuvos gyvenimo laikotarpy mes drauge su visa mūsų tauta augome, stiprėjome, kovojome jos kovas, sirgome jos vargais, džiaugėmės jos laimėjimais, o kas svarbiausia, visados ėjome tiesia aukštųjų idealų linija, nenorėdami nieko pavergti ir skriausti, bet taip pat pasiryžę nevergauti jokiai prievartai. Šiandien mes galime drąsiai pasakyti sau ir kitiems, kad mes turėjome gryną sąžinę, kilnias intencijas, nepalenkiamus pasiryžimus tarnauti Tėvynei ir nuolat kovoti su visa tuo, kas grėsė religiniam, tautiniam ir valstybiniam gyvenimui.

Šiandien Lietuva vėl okupuota. Okupuota tų pačių aziatų, tik dar baisesnių, prisidengusių raudona skraiste — bolševikų. Tai šiurpi pabaisa ir žiauri lietuvių tautos tragedija. Plaukai ant galvos stojas, kraujas stingsta gyslose, manant apie jų tenykščius veiksmus. Dar istorijoje negirdėtais metodais siekia visapusiško lietuvių tautos sunaikinimo.

Tačiau tėvynė dar nepražuvus: "Nušvis jos vėliai garbė spindėjus." Tik mums reikia labiau triūsti ir darbuotis, pasisėmus daugiau galios iš taip artimos praeities. Mūsų grįžtamasis kelias į nepriklausomą Lietuvą eina per visuomeninį mūsų tautos atgimimą, per darnų bendradarbiavimą ir viens kito supratimą. Mes privalome tiek subręsti, kad eidami visi iš vien, skintume kelią mūsų prisikelsiančios tautos ir valstybės gyvenimui. Mūsų naujas atgimimas, realizuotos tautinės kultūros, doros, religijos ir partijų bei pavienių bendradarbiavimo priemonėmis, atidarys mums vieną kartą ant visados ir Lietuvos laisvės vartus.

Tai yra karščiausias visų mūsų troškimas. Tikėkim, kad šitas mūsų troškimas išsipildys ir leis sekančias Nepriklausomybės sukaktuves švęsti jau mūsų sostinėje Vilniuje ir ten manifestuoti mūsų jausmus Gedimino pilyje. Lietuva numes bolševikų jungą ir prisikels naujam, amžiais nepriklausomam gyvenimui. Tik kiek kartų atsigręš atgal, ji išvys žiauraus ir šalto Sibiro snieguotus laukus, kur ilsis daugelio geriausių Lietuvos sūnų kaulai, tamsius ir drėgnus Rusijos kalėjimus, kur ne vienas taurus lietuvis už tėvynę supuvo. Išvys ir baisias kartuves, o šalia jų bestovinti žiauruji gruziną Staliną ant kaukuolių kalno.

A. Dimas

WHITE HALL HOTEL
PETER ČESNULIS, savininkas
2 barai, restoranas, salės parengimams
NEW TOWN, PA. Tel. 9981

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-6785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

GEO S. REINS
BAR
1625 S. 2nd STREET,
Philadelphia, Pa.
Tel. FU 9-0692

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

BILL and AL's CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
1520 Cumberland Street
Philadelphia, Pa.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
206 NORTH BROAD STREET
Philadelphia 2, Pa.
(At Race Street Subway Entrance)
STATEMENT OF CONDITION
AS OF DECEMBER 31, 1950

ASSETS

Monthly Installment Loans	$6.929.276
Loans on Savings Accounts	85.465
Federal Home Loan Bank Stock	125.000
Cash on Hand and in Banks	$42.709
Office Building and Equipment	74.972
Parking Lot—1415 Race Street	22.723
Deferred Charges and Other Assets	5.076
Total	$8.085.051

LIABILITIES

Savings Accounts	$6.936.889
Advances—Federal Home Loan Bank	600.000
Loans in Process	60.417
Other Liabilities	8.875
Specific Reserves	16.932
General Reserves $260.000	
Undivided Profits 201.938	461.938
Total	$8.085.051

CHARLES S. CHELEDEN, President
RAYMOND UZUMECKI, Secretary
HENRY KEMEKLIS, Treasurer
REGULAR DIVIDENDS
Payable June 30 and December 31. Paid without interruption since 1901. Never less than 2½ percent per annum

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street
Philadelphia, Pa.

NEW BRITAIN, CONN.

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

A. PETRAUSKAS
Restoranas ir viešbutis
Įvairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai
92 CHURCH STREET,

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai,
31 Spring Street

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8218

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, Elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis 1951 m. kovo 2 d.

PASAULIS NEBETIKI TAIKAI

Karo klausimas, ypatingai šiuo metu visiems rūpi. Kada ir kur gali prasidėti karas. Aplamai paėmus, bent artimiausiu laiku nei viena pusė karo nenori ir deda visas galimas pastangas jei ne visai jo išvengti, tai bent atitolinti.

Bet pasaulio spauda, lyg ir netikėtų, kad dar galima jo išvengti vis grįžta prie to paties klausimo: kada ir kur? Štai N. Y. Times korespondentas iš Londono praneša: Anglijos karo ekspertų tvirtinimu artimiausių 18 mėnesių bėgyje karas Europoje neturėtų prasidėti. Šis teigimas remiamas tuo, kad Sovietai lig 1952 m. dar neturės tiek atominių bombų, kad galėtų atakuoti Angliją.

To paties laikraščio kitas korespondentas iš Frankfurto rašo: Vyrauja nuomonė kad dar šią vasarą Sovietai įsakys savo satelitams pulti Jugoslaviją, o jeigu jiems pritruktų jėgų, tai patys įsikištų į karo veiksmus. Čia pat nurodoma, kad Tito politiškai esąs labai pavojingas.

Vorošilovas Stalino 70 metų sukaktuvėms rašė: Hitlerio apskaičiavimuos, planuojant karą prieš Sov. Sąjungą, Stalinas ypatingai išskiria "nelauktinumo momentą, kaip efektingiausį karinį momentą."

Bet čia dar yra labai jautrus punktas, būtent Vokietija. Reikia tik atsiminti Berlyno blokadą. Stalinas pirmoje eilėje norės užgrobti Vokietiją. Nes Vokietija neabejotinai bus apginkluota ir Stalinas to laiko nenorės laukti. Bet pradėti nuo Vokietijos nepaprastai rizikinga. Tad lieka Jugoslavija, kurią pagrobti juk galima svetimomis rankomis. Šitą aplinkybę demokratiniai kraštai jaučia ir prez. Trumano pareiškimas, kad Jugoslavijos puolimas gali suardyti dabartinę lygsvarą yra įsidėmėtinas.

Šie sanprotavimai verčia manyti, kad pasaulis jau netiki, jog taikiu būdu bus galima visus klausimus išspręsti. O kada ir kur kils karas — parodys ateitis.

LIETUVOS KOMUNISTAMS NEVYKSTA

Kietas ir atkaklus lietuvių pasipriešinimas komunistinei diktatūrų lig šiol neįveiktas. Tai patvirtina pačių Lietuvos kompartijos pareigūnų dažni pareiškimai. Štai Tiesa spausdina Vilniaus miesto partijos komiteto sekretoriaus pranešimą, kuriame jis skundžiasi, jog "vidinis partinis darbas daugelyje partinių organizacijų žemame stovyje," jog "blogai buvo vadovaujama partijos rajonų komitetams, ir pirminėms organizacijoms." Taip pat nurodoma, kad "partijos miesto komitetas neturi glaudžių ryšių su aktyvu, silpnai auklėja kadrus ir t. t.

Reikšmingas pabrėžimas, kad "miesto komitetas nekontroliuoja priimtų nutarimų vykdymo. "O kitas kalbėtojas kaltino komitetą, kad jis "laužo partijos įstatus vidinę — partinę demokratiją".

Be to dar nurodoma, kad eiliniai komunistai iškėlė vertingų ir teisingų pasiūlymų... bet miesto komitetas šių pasiūlymų neįgyvendino. O toks komunistų pasiūlymų ignoravimas (nebojimas) yra ne kas kita, kaip savotiška kritikos užgniaužimo forma".

Visas šis komunistinis žargonas esančiam toli nuo jų veiklos vietos sunkiai suprantamas. O išvertus į žmonišką kalbą tuos postringavimus galėtume pasakyti:

— Viduinis partinis darbas žemame stovyje — "reiškia, kad nevyksta lietuvius privilioti į partiją. Sakoma — blogai vadovaujama pirminėms organizacijoms — komitetas neturi glaudžių ryšių su aktyvu, silpnai auklėja kadrus". Vadinas, komitetas, kuri, kaip žinia sudaro daugumoje atėjūnai — rusai nesugeba užkariauti ir tų eilinių narių — lietuvių pasitikėjimo ir menkai su jais bendradarbiauja ir nepajėgia "auklėti kadrus — prijaukinti lietuvius ir jų daugiau į savo bučių privilioti. O jeigu laužoma "partinė demokratija" — tai reiškia, kad su lietuviais jie visai nesiskaito ir jų pasiūlymai paliekami be dėmesio.

Žodžiu, rusai — komunistai jaučia svetimam, užkariautam krašte gilų pasipriešinimą.

TRŪKSTA VIENTISUMO VEIKLOJE

Galime didžiuotis ir džiaugtis visuotinu subruzdimu visų organizacijų, kokį pastebime ruošdami savo tautines šventes. Visose kolonijose juntamas sujudimas. Visi įsijungia į darbą. Ir tiesa, tie parengimai būna įspūdingi ir gražūs.

Bet praeina tos šventės ir viskas aprimsta. Vėl išsisklaido lietuviai po savo užkampius, įgrimsta į savo kietą kasdieninybę. Prasideda tyla, kuri užtrunka lygiai lig to laiko, kai ateina naujos tautinės šventės.

Savaime ateina mintis, kad yra neišnaudojamas tautinis lietuvių kolonijose pasireiškęs sujūdimas ir kad po jo ateinąs apsnūdimas yra kenksmingas musų visuomeninei veiklai.

Ar nereikėtų pagalvoti, kad reikalinga mūsų kolonijose ūgdyti vientisą, nenutraukiamą visuomeninę veiklą, kad nepasirodytų tokios ilgos pertraukos, kurios kaip tik padeda plėstis mūsų žmonių nutautėjimui. Ypatingai tai kenkia jaunuomenės tautiniam auklėjimui.

EUROPOS ORGANIZAVIMAS DAR NEBAIGTAS

Atlanto pakto rėmuose norima matyti ir Vokietiją. Su Vakarų Vokietijos dalyvavimu, atrodo, Europos gynimas būtų suorganizuotas. Tačiau vokiečiai organizuojamai apsaugai nėra pakankamai paruošti. Gyvenantiems už Vokietijos sienų, atrodo, kad dėl vokiečių prisidėjimo belieka atlikti eilę formalumų ir jie bus įtraukti į Europos gynimą. Manoma, kad vokiečių delsimas prisidėti yra tiktai noras šiek tiek išsiderėti. Tačiau tokia pažiūra klaidinga. Vokiečiai šiuo metu tikrai nieko nenori ir nepageidauja.

Vokietijos ginklavimas dabartiniu metu vokiečiams dėl daugelio priežasčių nepopuliarus ir jiems kolei kas sukelia gražaus jumoro. Mažoji scena, humoro žurnalai pilni šamojaus apie Vakarų planus Vokietijai apginkluoti. Pavyzdžiui vaizduojama, kaip būsimas vokiečių kareivis atrodys Europos armijoje. Jis parodomas "apsišarvavęs" dviem vertėjoms ir šalia jo dar stovi teisės patarėjęs, kuris būsimą vokiečių kareivį, jam vykdant viršininkų įsakymus, apsaugos nuo naujo Nurenbergo... Taigi užsieniečiui sunkiai besuprantamas šūkis: tevyksta karas be mūsų, — apėmęs faktiškai didesnę dalį vokiečių.

Užsieniečiai tuo tarpu vokiečių nepajėgia suprasti, kadangi neturima sąjungininkų okupacinės politikos mažiausio vaizdo. Apskritai, nesuprantama kas ten šiandieną tebevyksta. Tikima, kad tuo atveju, kada įgyvendinami Europos apgynimo planai, okupacinė valdžia vokiečių atžvilgiu tapusi švelnesnė ir draugiškesnė. Deja, čia nėra jokių pasikeitimų. Dar ir šiandien išmontuojamos įmonės, žinoma paskutinės. Konfiskuojamos patalpos okupacinės valdžios nariams, ypač tai vykdoma prancūzų zonoje. Kiekvienas prekybinis laivas iš uosto gali išplaukti tik su okupacinės valdžios leidimu. Jeigu atrandama kas priešstarauja sąjungininkų šuvaržymams, laivo išplaukimas atidedamas nežinomam laikui. Vokiečių generolai, jų tarpe ir tokie, kurie tikrai nebuvo pronaciški, tebesėdi už grotų. Tebevyksta ir dabar generolų bylos (šiuo metu Brusselyje teisiamas vokiečių gen. Falkenhausenas).

Bent kiek reikšmingesnėse vokiečių firmose tebesėdi komisariniai viršininkai. Daugumas jų tebėra dar nuo 1945 metų, taigi su pokarine pirmųjų dienų dvasia. Mažiausiam dalykėliui iš jų reikalinga gauti leidimai. Vienų derybų metu su sąjungininkais Adenaueris priminė vokiečių privatinės nuosavybės nusavinimą užsienyje. Tokį nusavinimą jis palygino su Hitlerio arijų įstatymais ir kvietė derybininkus atstatyti normalius teisinius santykius. Bet derybų partneriai pašoko ir sutartinai uždraudė apie tai kalbėti.

Šitie ir kiti faktai nevisuomet aptinkami spaudoje. Tačiau viešumoje jie sklinda iš lūpų į lūpas ir juos komentuoja įtakingi ir paprasti žmonės. Užsienis visai nesuvokia kaip toli atmetama čia sąjungininkų politika. Todėl ir nesiskundžiama, kad nenorintiems suprasti ir neatlaidiems Vakarams staiga prireikėjo vokiečių. Vokiečiai šiuo metu neturi prieš akis politinio vaizdo, jie nemato nei vokiškos, nei europinės santvarkos, kurią verta ginti. Buvo bauginama komunizmu, kad taip elgdamiesi vokiečiai taps komunizmo auka. Bet ūkinis atkutimas, be to, privatinės nuosavybės stiprinimas Vakaruose yra skirtingas. Taigi vokiečiai Rytuose neturi jokių politinių progų. Ir vis dėlto, jeigu rusai atžygiuotų, vokietis pasiruošęs įtraukti sprandą ir leistis baisios bangos užliejamu. Nes ir šiandieninė banga yra svetima, kurioje stengiamasi tiktai kaip įmanoma išsiversti ir nieko geresnio nematoma.

Diskusijos apie Vokietijos įtraukimą į Europos apsaugą, ypatingai skaudžiai palietė jaunuomenę. To amžiaus jaunimą iš kurio tektų Vokietijos būsimąją armiją suorganizuoti. Čia buvo giliai užgauti sveiki gimtam kraštui jausmai ir sunaikintas pasitikėjimas.

Jaunuolių pirmas klausimas: ką turime apginti? Ar Morgenthau amerikiečius, kurie sėdi mūsų fabrikuose, ar Europą? Bet Europa, kaip dabar įtikinama, prasideda nuo Rheino vakarinių krantų! Mums tūkstančiais atvejų buvo kartojama, kad už karo įsakymų įvykdymą baudžiama. Per penkis metus buvo kalama, kad sąjungininkai, kaip dievaičiai nepaliečiami. Ar dabar privalome prieš vieną iš jų šaudyti? Be to, tektų kariauti prieš Rytų Vokietijos liaudies policiją. Taigi, kur Vakarų Europos kultūra, kur tikroji naujovė, kurią reikėtų apginti.

Šitokia laikysena bemaž visuotina. Štai miestuose organizuojant priešlėktuvinę apsaugą gyventojai nesutiko prie jos prisidėti. Į kvietimą jie nurodė, kad už dalyvavimą prie buvusios priešlėktuvinės apsaugos kartą jau nubausti.

Tačiau perdaug pesimistiškai nusiteikti nereikia. Vokietiją galima įtraukti į Europos gynimo sąjungą. Bet po to, kai vokiečiai bus visiškai laimėti. Jie siekia ir pageidauja šiaurės Atlanto pakto sudėtyje dalyvauti lygiateisiu nariu. Vakarų Vokietijos min. pirm. Adenaueris savo kalboje taip pat pareiškė, kad Vokietijos dalyvavimas Europos gynime įmanomas tiktai susitarus lygaus su lygiais. Vakarų sąjungininkai turi vokiečiams vieną pasiūlymą: parodykite pirmi gerą valią ir įvykdykit mūsų reikalavimus. Po atsiginklavimo žingsnis po žingsnio savaime tapsite lygiateisiais. Bet toks apsispren dimas pavojingas. Jis gali nuversti dabartinę Vakarų Voiketijos vyriausybę ir sukelti nenumatomų komplikacijų.

Tokių įspūdžių apie Vakarų Voiketijos šio meto nuotaikas paskelbė vienas parlamentaras, W. Churchillio artimas giminaitis. N. A.

VĖL TRĖMIMAI LIETUVOJE

Nuo praeitų metų lapkričio 3 dienos, Šiaulių ir Klaipėdos "sričių" 39-se rajonuose įvestas "išimties stovis". MGB ir kiti "saugumo" organai ir kompartijos padaliniai gavo ypatingas teises, neva tikslu apsisaugoti nuo "kolūkių sabotavimo ir pažeidimo". Formaliai imant, LKP (b CK gavo VKP) b įgaliojimus lapkričio 18 d. posėdy Vilniuje. Po to, "Sovietskaja Litva," "Tiesa," ir Vilniaus radijofonas pradėjo sistematingą agitaciją prieš "buožių" ir kitų "sabotuotojų" veiklą. Greta garsinamos veiklos, ėmė veikti partijos sekretoriatas. Nuo š. m. sausio 1 d., Lietuvos KP b rajonų sekretariatuse sudarytos "valytojų" komisijos.

Tuoj po to komisaro Variakojo Kolūkių Statybos Įstaiga pradėjo skubiai surašinėti gyvenamuosius ir ūkio pastatus kolūkiuose ir kitur, kurie pirmoje eilėje turėsią būti nugriauti prieš gegužės 1 d. ir sujungti į "gigantus" arba "agrogorodus," kokie jau nuo pernai rudens kuriami Ukrainoje ir Baltgudijoje.

Prieš liepos 1 d. numatoma sujungti 800 kolūkių Klaipėdos ir Šiaulių "oblastyse". dviejų metų eigoje turi būti apjungti du trečdaliai Lietuvos kolūkių Vilniaus oblastį numatoma "sugigantinti" ligi š. m. liepos men. Vienkart, nepaisant vykdomų reformų ir su tuo susijusių nuostolių, Maskvos "gosplanas" reikalauja kad Lietuva nuo 1952 m. duotų 30% daugiau grūdų nei 1950 metais.

Išviso, atrodo, kad senoji kolchozų rūšis naikinama ir visi paverčiami į milžiniškus "sovchozus," nelyginamai "maisto fabrikus," pilnai mekanizuotus, ir su "darbininkų stovyklomis," vietoje gyvenamų butų.

Be to, nuo gruodžio mėn. Lietuvoje pradėjo vis dažniau reikštis "Osoboje Soviečanije" komisijos prie visų rajoninių MVD skyrių. Jų tikslas bus parūpinti 100,000 darbininkų — kalinių, reikalingų naujam Stalino penkmečio planui, ir Volgos bei Turkmenijos kanalams statyti. Darbo jėgą sudarys "nepatikimi" ir "įtartini" elementai. Sausio 15 d. jau suimti 7,000 asmenų, vasario mėnesy išvežami 20,000.

IŠ LATVIŲ SPAUDOS

GIRIA VIENYBĖS KONCERTO PUBLIKĄ

Latvių laikraštis Laiks, aprašydamas Vienybės jubiliejinį koncertą, pagyrė ne tik koncerto programą, bet ir pačią publiką. Ji buvusi, pasak laikraštį, tvarkinga, jos elgesys disciplinuotas, gretimais esąs baras buvęs koncerto metu tuščias.

ATŽYMĖJO ČIURLIONIO ANSAMBLIO DEŠIMTMETĮ

Emils Skujenieks, Latvių - Lietuvių Vienybės draugas, (buv. užs. reik. min.) plačiai aprašė Čiurlionio ansamblio kultūrinę veiklą, švenčiant ansambliui savo dešimties metų gyvavimo sukaktį. Minėjimo šventėj Clevelande E. Skujenieks sveikino čiurlioniečius Latvių-Lietuvių Vienybės, Latvių Spaudos S-gos ir Clevelando latvių bedruomenės vardu, ta proga įteikdamas dovaną, Vinco Ramono latviškai išleistą romaną Kryžiai.

STEIGIAMAS AMERIKOS LATVIŲ SUSIVIENIJIMAS

Organizuotas Amerikos latvių gyvenimas prasideda tik dabar, suplaukus į šį kraštą apie 25,000 buv. latvių tremtinių. Šio mėnesio 24 d. Washingtone įvyksta steigiamasis Amerikos latvių susivienijimo kongresas. Steigiamajam komitetui pirmininkauja pasiuntinys J. Feldmanis. Nuo Lietuvių Susivienijimo ši latvių centrinė organizacija skiriasi tuo, kad savo veikla apims politinius, kultūrinius, socialinius pagalbos, mokyklų, jaunimo organizavimo bei organizacinio darbo derinimo sritis.

Iš visos Amerikos, kur tik yra latvių organizuotos kolonijos, suplauks apie 100 įgaliotinių, kurie ir sudarys steigiamąjį Amerikos Latvių Susivienijimo kongresą (American Latvian Association). Addesas: Room 1009, 1346 Connecticut Ave., Washington, D. C.).

PALEIDO ATBĖGĖLIUS IŠ ELLIS ISLAND

Prieš penkis metus iš Švedijos atplaukė laivas Maosen su latvių pabėgėliais, kurie dėl vizų trūkumo buvo internuoti Ellis Islande. Latvių pasiuntinio ir įtakingų asmenų pastangomis buvo išjudinti atsakingi valdžios sluoksniai, stengiantis iškovoti apsigyvenimo leidimus Atlantą perplaukusiems drąsiesiems pabėgėliams.

Reikalas atsidūrė Kongrese, kur atstovas K. O. Armstrong pasiūlė projektą specialiam įstatymui, pagal kurį šie atbėgėliai galėtų legalizuotis Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Imigracijos įstaiga, gavusi patikinimą apie palankų Kongreso nusistatymą, nutarė išleisti iš Ellis Islando kiek vieną pabėgėlį, kuris gali patiekti 500 dolerių užstatą.

(sv.)

AMERIKOS DIPLOMATŲ PAGALBA KINIJOS KOMUNISTAMS

Fulton Lewis radijo ir laikraščių komentatorius, pasinaudodamas Chian Kai-sheko slaptosios žvalgybos medžiaga, pateikia eilę faktų apie Amerikos diplomatų pastangas padėti komunistams įsigalėti Kinijoj.

Dokumentai dabar Senate verčiami į anglų kalbą ir perduodami senatoriui Pat Mac Carran, turinčiam uždavinį apvalyti vyriausybės aparatą nuo komunistų ir jų šalininkų. Vienas Chiango dokumentas kalba apie Amerikos Ambasados Kinijoj tarnautoją, tiekusį žinias Vassiliui Zubelin, Sov. Sąjungos vyr. sekretoriui Washingtono ambasadoj.

EROTIKA IR DIPLOMATAI

Chiang Kai-sheko slaptieji agentai, pasirodo, atydžiai sekė amerikiečių diplomatų veiklą per ištisus metus, stropiai registruodami jų keliones, automobilių numerius ir susitikimus su Kinijos komunistais. Tarp daugelio moterų, vaidinusių amerikiečių mylimasias ir dirbusių komunistams, esanti vieną aukštos klasės šnipė, lyg ir kiniška Mata Hari.

Ji yra ištekėjusi už vieno iš tų kiniečių, kurie prieš keletą mėnesių buvo atvykęs į Jungtines Tautas kaip Pepingo vyriausybės atstovai kaltinti Amerikos agresiją Tolimuosiuose Rytuose. Nacionalistų žvalgybininkai ją charakterizuoja šitokiais žodžiais:

"Vadindama save žurnaliste, ji slankiojo tarp užsienio pasiuntinybių tarnautojų Kinijoj, ieškojo ryšių su Amerikos naujienų biūrais ir korespondentais, naudodama šiems tikslams ir erotines priemones." (Čia suminimas vienas asmuo, buvęs ypatingai glaudžiuose santykiuose su šia Mata Hari).

PATARĖJAS OWEN LATTIMORE.

Kiniečių nacionalistų slaptuose pranešimuose daug vietos užima Owen Lattimore, vadinamas Tolimųjų Rytų politikos ekspertas, buvęs Valstybės departamento patarėjęs Roosevelto laikais. Chiank Kai -shek, įsitikinęs, kokius jis patarimus teikiai griežtai pareikalavo Rooseveltą atšaukti savo ekspertą, kas ir buvo padaryta 1941 m. Lattimore po to pasidarė Jungtinių Tautų patarėjęs. Apkaltintas (sen. MacArthy komunizmu ir šnipinėjimu) jis buvo pereitais metais atšauktas iš Vidurinių Rytų.

Karo metu Lattimore buvo paskirtas Pacifiko karo informacijos galva. 1944 m. jis buvo Kinijoj kartu su Henry Wallace, savo laiku aistringų nuolaidų Sovietų Sąjungai šalininku. Chian Kai-sheko agentai neišleido šių dviejų džentelmenų iš akių. Ką jie veikė, su kuo jie tenai tarėsi, dabar žinoma atitinkamoms senato tyrinėjimo vietoms.

JOHN STEWART SERVICE

Šis pereitais metais suspenduotas iš diplomatinės tarnybos "Tolimųjų Rytų specialistas" darė Criango agentams taip pat daug rūpesčių, sekant jo veiklą Kinijoj.

Tarp kita, į nacionalistų rankas yra patekęs nuorašas Service rastas Amerikos Valstybės departamentui, kaip sudoroti Chiang Kai-sheką. Dokumentas rašytas 1944 m. spalio 10 d. Service rašo:

"Komitango prestižas (t. y. Chiang Kaisheko) krinta diena iš dienos. Kuomitangas savo tolimesnį gyvenimą gali išlaikyti tik Amerikos parama, bet Amerika negali sutikti ji remti visą laiką... Kiekviena nauja vyriausybė, susijungusi su dabartine, gali geriau mobilizuoti mases į kovą."

O toji kitoji vyriausybė Kinijoj tuo metu buvo Kinijos komunistų. Tuo laiku, kaip atsimenama, Chaing Kaishek kovojo dviem frontais: su japonais rytuose ir su komunistais šiaurėj, o Amerikos diplomatiniai patarėjai, kaip Lattimore, Service, reikalavo nutraukti paramą nacionalistinei Kinijai.

Šis Service memorandumas buvo įteiktas ne tiesiog Valstybės departamentui, bet per gen. Stilwell, Amerikos karinių jėgų viršininką, prašant, kad jis pirma prijungtų kitų patarėjų nuomonės, o po to persiųstų prezidentui Rooseveltui.

Perėmus prezidentavimą Trumanui, Servicų politika pasidarė artima viešajai Baltųjų Rūmų politikai. Trumanas pasiuntė į Kiniją generolą Marshallą, kurio tikslas buvo sutaikinti kinų nacionalistus su komunistais, įsileidžiant juos į bendrą, koalicinę vyriausybę.

Berods, koalicinės vyriausybės juk buvo ir paliko viena iš patogiausių būdų, palmti valdžią į rankas, prie pirmos progos išstumiant nekomunistus iš valdžios.

STALINAS PAŠIEPIA MOLOTOVĄ

Kai Stalinas ruošiasi kur pavažiuoti, kiekvienu atveju pristatomos dvi vienodos mašinos ir paskutinę akimirką pats Stalinas apsisprendžia, į kurią sėsti.

Stalino darbo diena paprastai prasideda ir baigiasi dažniausiai šia tvarka:

10 val. kėlimasis.

10,45 val. pusryčiai, kuriuos beveik visada kartu valgo "draugė Raskova". Be to prie pusryčių stalo dar būva Stalino privatus sekretoriato šefas generolas Poskrebyševas ir, retkarčiais, Molotovas arba Beria.

Nuo 11,45 iki 14 val. Stalinas eina dirbti į savo kabinetą, kur jam Poskrebyčevas perskaito naujausius pranešimus.

Nuo 14 iki 15 val. Stalinas praleidžia laiką laikraščius skaitydamas.

15 val. prasideda raudonojo diktatoriaus pietūs, po kurių iki 17 val. trunka poilsis.

Nuo 17 iki 20,30 val. vėl dirba savo kabinete.

Po 20:30 prasideda interesantų priėmimai, kuriuos dažniausiai sudaro Politbiuro nariai.

Kremliaus buv. sarg. nario teigimu, Stalinas ypač domisi sodininkyste. Jis pamini vieną savotiškon būklėn Molotovą pastačiusį atsitikimą. Tatai įvyko Soči kurorte, prie Juodųjų jūrų. Stalinui diskutuojant su savo sodininku Vasiliu Pipot apie galimybę iš Sibiro perkelti obuolių atmainas ir jas sukryžiuoti su Krymo obelimi, staiga pasirodo Molotovas, vilkis baltu švarku. Nespėjus Molotovui dar prasižioti, Stalinas jam į rankas įbruka medeliams karpyti žirkles, pareikšdamas:

— Bent kartą kuo rimtesniu užsiimk.

Molotovui su žirklėmis rankose stovint beviltiškoje pozoje, Stalinas kalbėjo savo daržininkui:

—Žiūrėk drauge Pipot, Viečeslav buvo politechnikume, jis pažįsta visą pasaulį, yra perskridęs per šiaurės ašigalį, buvo Amerikoje ir nežino kaip reikia medžių žirkles laikyti.

—P. Amerikos lietuvių spauda paminėjo žurnalisto Mato Šalčiaus, "Svečiuose pas 40 tautų" autoriaus, 10 m. mirties sukaktį. Velionis daug dirbo Šaulių Sąjungoj, ELTOJ, Lietuvos Aide ir labai mėgo keliauti. Susirgęs drugiu ir smegenų uždegimu, mirė Bolivijoj ir buvo palaidotas Guyramino kapuose.

—Švedija priėmė 150 tbc. ligonių su jų šeimų nariais. Tarp jų į Švediją pateko ir pora lietuvių iš Gautingos. Dabar 50 tbc. ligonių žada priimti Šveicarija, kur BALF tarpininkavimu taip pat gali būti įkurdinti keli lietuviai. Tbc. ligonių žada priimti ateityje ir Airija.

TAUTOS ŠVENTĘ MININT

PR. LAPIENĖ

DIDYSIS MINĖJIMAS

Nežiūrint, kad šiemet jau dvi Lietuvos Nepriklausomybės dienas buvau atšventusi, į ALT didįjį minėjimą New Yorke irgi su pirmaisiais nuvykau. Tokios šventės man malonios jau vien dėl to, kad jose sutinku lietuvių, kuriems jų arba jų tėvų gimtasis kraštas niekad nepamirštamas. Jų draugystėj atsigaivinu tautinėj dvasioj ir pralinksmėju, nes tikiu, kad iki lietuvis savo tautos reikalų nepamiršta, iki tol mums žydi viltis išlaisvinti krauju laistomą mano tėvų žemę.

Didelėj salėj daug žmonių. Bet nemaža ateina dar prieš koncertinę programos dalį (ir, tarp mūs kalbant, po rinkliavai). Paklausti kodėl vėluojasi, atsako nemėgstą prakalbų klausyti.

Ir aš labai įvertinu kalbėtojų padėką už mūsų kantrybę jų klausyti. O kuomet vienas jų pastebi, kad "Apsaugok mus ne tik nuo bolševizmo, bet ir nuo ilgų kalbų," salė smarkiai ploja. Argi reikštų, kad kalbos žmones kankina? Atrodo tikrai taip.

KAM KALBAMA?

Aš neabejoju, kad kalbėtojai puikiai jaučiasi ir patenkinti savo iškalbingumo dovana. Tik klausytojai, atrodo, toli gražu, ne visi tokiomis kalbomis džiaugiasi. Jei, sakysim, suaugusiam ir jau senstelėjusiam žmogui reikia apsišarvoti kantrybe tų ilgų kalbų besiklausant, tai lengva suprasti kaip jaučiasi jaunimas, kuriam panašios kalbos namie sakomos tėvų, lituanistikos mokyklose mokytojų, o viešose pramogose įvairių dėdžių. O jam pačiam nevalia pasireikšti! O ką gi besakyti apie Amerikoj augusį jaunimą, kuris nelabai tokias kalbas ir supranta dėl persilpno lietuvių kalbos mokėjimo. Pastarasis jaučiasi atgailojąs už nepapildytas nuodėmes.

O kam tokios kalbos turėtų būti taikomos? Tik ne mums seniams, kurie stipriai esame savo tautos nelaimėje įsisąmoninę, kurie puikiausiai žinome tėvynės kančias. Jokiomis kalbomis ar raštais nebegali kas mums dar daugiau įdiegti meilės ir užuojautos savo giminėms Sibire ar partizanams deginamuose Lietuvos miškuose. O ir vargu savo tokiomis kalbomis įdiegsime daugiau lietuvybės jausmo jaunime. Aš bijau, kad jis tik gali vis rečiau lankyti mūsų tautines šventes arba taikytis ateiti prieš šokius.

DĖL ŠOKIŲ

Daug buvo spaudoj kalbėta ir net bartasi ar galima po tokių minėjimų linksmintis. Be reikalo tuo sielojamasi. Lietuvoj Vasario 16 d. buvo linksmybių diena. Šiandien Lietuva neša baudžiavos pančius, jos žmonės žudomi. Tai visa mums pabrėžė ir gerbiamieji prelegentai. Bet po programos buvo šokta. Ir vis tik čia tikrai nieko blogo. Ne ašaromis atkovosime laisvę ir ne vien graudžiu žodžiu paguosime kenčiančius. Jei jau verkti dėl nelaimių, nebūtų kada ašarų nusišluostyti, nes mūsų tauta šiandien perdaug kankinama ir ne tik Lietuvoj, ne tik Sibire ir Varkutoj. Ir šioje šalyje mes turime žmonių, kurie atitraukti nuo savo tėvynėj dirbto labai vertingo darbo, klajoja iš vietos į vietą veltui skusdamiesi savo nedalia. Daugiau mums reikia gerų darbų ir tik darbais mes tegalime padėti saviesiems ir bendrai žmonijai. Šokiais ir dainomis dar niekas niekam nepakenkė.

ĮTRAUKIME JAUNIMĄ

Negaliu pamiršti paliesto jaunimo klausimo. Ką turime daryti, kad jis mūsų pramo-

(Nukelta į 6 psl.)

Shakespearo veikalų vaidintojas Maurice Evans po 18 m. vėl Hallywoode su artiste Ethel Barrymore.

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI

KELIONĖ SKRAJOJANČIO OLANDO TARPUDENY

Rašo S. VAINORAS

(Tęsinys)

Teatro įkaršty iš laivo pasienio staiga pakilo apšepusi žmogysta. Laikydamas rankose kelnes ir rėkdamas,—"duokit kelią," — jis pasileido į laiptus, vedančius į viršų, kur jam būtinai reikėjo žaibo greitumu nukakti. Per vėlu... Jis griuvo, įsipainiojęs į kelnes, prie pat scenos, mūsų visų apgailestavimui nutraukdamas vaidintojų parodymus.

Baisių dujų kvapas privertė žiūrovus užspausti nosis. Atsirado padėties gelbėtojų, kurie nunešė žmogelį į viršų.

Tarpdenio belaisviai kaliniai, kurie dėl silpnų nervų negalėjo nublokšti į šalį liudnų minčių dėl savo dramatiškos kelionės galvojo jeigu ne apie būsimą likimą koncentracijos lagery, tai apie pavojus, kurie tykojo šį laivą, plaukiant Baltijos jūra. Sovietų povandeniai laivai vis drąsiau puldinėjo vokiečių transportus, visiškai nepaisydami, kas gabenama: kariai, ginklai, evakuojami gyventojai ar kaliniai.

Nuo to laiko, kai vokiečiai ėmė trauktis iš Baltijos kraštų, pasiryžę tiktai laikyti Kuršo priekrantį, daug laivų su kareiviais ir civiliniais gyventojais nuėjo į jūros dugną. Baltijos jūros vandenyse niekad istorijoj nebuvo tiek lavonu, kaip 1944 metų rudenį ir žiemą. Pati tragiškiausioji istorija, tragiškesnė už Titani ko ar Lusitanijos, ištiko paskutinę karo žiemą Baltijos jūroj, prie Dancigo įlankos kur sovietų povandeniniai laivai nuskandino vokiečių laivą Wilhelm Gustolf su 5,000 žmonių, iš kurių didžiausioji dalis buvo moterys ir vaikai, gabenami iš Baltijos ir Rytprūsių į saugesnę vietą.

Nelaimės atveju mums grėsė ne tas pats likimas, kaip vokiečių ar latvių kareivius, gabentus tuo pat laivu. Jeigu "Celebes" užplauktų ant minų arba būtų torpeduotas povandeninių laivų ar lėktuvų, jiems gelbėti būtų suplaukę į pagalbą kiti vilkstinės laivai. Jų patarnavimui būtų buvusios leidžiamos nuo laivo pagalbos valtys ir plaustai. Bet mes, kaliniai, turėjome visas viltis išmesti iš galvos. Nelaimės atveju mes turėjome grimsti į dugną, tęsdami savo vaidinimą, uždaryti plieniniuose tarpdėniuose.

Nuotaika nebuvo jauki net ir stipresnio būdo vyrams. Bet tie, kurie žinojo, už ką jie pateko į bėdą, ne tiek dėjavo ir ne taip buvo linkę išduoti savo susirūpinimą arba liūdesį. Aš, pavyzdžiui, ir tomis aplinkybėmis nepamiršau, kad žiaurumai nėra mūsų laikų, nacių, nei bolševikų, išradimai. Laivo palubėje sugulę to paties likimo žmonės priminė man kiek senesnius, bet jau mūsų krikščioniškosios civilizacijos laikus, kada biblijas skaitą Amerikos vergų pirkliai varė toliau savo pelningą verslą ir po vergijos uždraudimo.

Jie pakraudavo savo krovinį panašiai, kaip ir mes kad buvome pakrauti, į burlaivių, tarpdenį. Jeigu pasirodydavo horizonte patruliuojantys vyriausybės laivai, jie vergus nuostabiu greitumu sumesdavo į jūrą. Kad išmesti žmonės tuojau dingtų nuo vandens paviršiaus, iš jų padarydavo "gyvą rožančių," pririšdami juos per jardą kitą prie inkaro grandinės. Pakakdaiš stiebo lizdo sušukti budinčiam jūreiviui: "Vyriausybės patruliai!', sunkus inkaras grimzdavo į gelmes, traukdamas su savim pririštus vergus.

Ir kai valdžios laivai priplaukdavo patikrinti, kas laive vežama, vergų jau nerasdavo.

Po ketverto dienų plaukimo, Celebes išmetė inkarą Dancige, Neufahrwasser vandenyse. Atseit, nei mus kas torpedavo, nei mes užplaukėme ant minos. Kelionė, vadinas, pavyko. Kapitonas stengėsi kaip galima greičiau ištuštinti laivą, kad galėtų pradėti krauti karo medžiagą naujam transportui į Kuršo katilą.

Prie mūsų laivo atsirado pora upinių laivų. Prasidėjo kalinių lipdamas. Iš to buvo aišku, kad vykdami vandens keliais mes galime patekti tik į Stutthofo koncentracijos stovyklą. Kuri laiką paplaukę Vislos upe, kurį laiką kanalais, kitą naktį pabaigėme kelionę vandeniu. Mus išlaipdino ketvertą kilometrų nuo lagerio. Rytui aušant, pradėjome paskutinį kelionės etpapą pėsčioms.

Artėjant prie Stutthofo, pasitikome komandą po komandos lagerio kalinių, kurie anksti rytą buvo varomi į tolimesnius darbus, į karo reikmenų fabrikus, esančius už paties lagerio sienų.

Porą valandų pažygiavę, priėjome kelią, kur ant stulpo buvo užrašyta: "Jūrų vasarvietė Stutthofas." Mes pasukome tuo keliu. Žmonės, geriau nusiteikę, rodė apgaulingą pasitenkinimą. Esą kalbėję, kad mus gabens į koncentracijos lagerį, o štai aiškiai parašyta, kad tas kelias veda į Baltijos pajūrio vasarvietę.

Nepriklausomoje Lietuvoje

RAŠO PULK. A. USPENSKIS

(Tęsinys)

Didelį susijaudinimą pergyveno tiek žiūrovai, tiek artistai.

Pirmieji Valstybinės Dramos pionieriai buvo tada: K. Glinskis, J. Vaičkus ir A. Vitkauskas (abu išvykę tuo laiku Amerikon), Ona Kurmytė, A. Vainiūnaitė, Z. Arlauskaitė, Rymaitė, A. Žalinkevičaitė, T. Vaičiūnienė, P. Kubertavičius, J. Laucius, Jurgis Petrauskas, V. Dineika, St. Pilka, A. Kupstas, J. Tvirbutas ir kt...

Tuo pat metu Lietuvoje pradėjo organizuotis puikus chorai. Vienas geriausių tada buvo choras, vedamas muziko Al. Kačanausko. Žymusai maestro kompozitorius ir chorvedys, Aleksandras Kačanauskas talentingai harmonizavo visą eilę liaudies dainų. Jis sugebėjo patraukti į savo chorą visą eilę muzikaliai išsilavinusių žmonių, net solistų, kurių tarpe buvo ir mano žmona.

Pirmą kartą choras pasirodė klausytojams Baltosios Gulbės salėje (Rotušės rūmuose), Kaune ir turėjo nepaprastą pasisekimą. Po visos eilės sekmingų koncertų Lietuvoje, choras, su dideliu pasisekimu, gastroliavo Latvijoje ir Estijoje. Buvo numatyta gastroliuoti Karaliaučiun, bet dėl tuolaikinės politinės situacijos, šios gastrolės neįvyko. Iš kitų chorų išsiskyrė didžiulis Šaulių Sąjungos choras.

XV

Bolševikų suorganizuotas kareivių sukilimas Aukštoje Panemunėje 1920 metais. Karininkų ir karo vadų areštai. Vėl vyriausias kariuomenės vadas gen. S. Žukauskas. Didvyriška Amerikos leitenanto S. Harris'o mirtis sukilimo metu. Amerikos pagalba Lietuvai.

Tuo tarpu bolševikai tebedirbo savo slaptą griovimo darbą. 1921 metais vasario mėnesio gale, jie suorganizazo kareivių sukilimą, norėdami, pasinaudoti sąmišiu, papagrobti valdžią į savo rankas, ir paskelbti Lietuvą Tarybine Respublika. Stipriausia tas sukilimas pasireiškė Aukštojoj Panemunėje. Sekmadienio rytą, karininkams išvažinėjus į Kauną, viename artilerijos dalinių, prasidėjo sukilimas. Šiam sukilimui vadovavo kaž kokie civiliai. Jie sušaukė mitingą ir jų sukurstyta artileristų minia raudonomis vėliavomis nešina, patraukė 2-jo atsargos batalijono link.

Čia, pirmiausia, jie nutraukė telefono kabelį, jungiantį batalijoną su miestu, įsibrovė į valgyklą ir suėmė ramiai pusryčiavusius beginklius karininkus. Sužinojęs apie šiuos įvykius, batalijono vadas pulk. Šalkauskas atskubėjo į kareivines. Ten buvo prisigrūdę kareivių ir vyko mitingas. Užšokęs ant stalo, jis kalbino kareivius nepasiduoti bolševikų kurstymams ir pravyti lauk agitatorius, kai staiga, kažin kas sušuko "mušt jį!". Pasigirdo šūvis ir kulka pražvimbė virš pulkininko galvos ir atsimušė į lubas. Prasidėjo grumtynės atsarginių su artileristais. Šioj maišatyje (kaip vėliau pasakojo pulk. Šalkauskas) kažin kas užmetė jam ant pečių kareivišką milinę, nukėlė nuo stalo ir išnešė iš kareivinių į kiemą. Pulkininkui Šalkauskui pavyko prasiskverbti į Kauną pagalbos.

(Bus daugiau)

V.. BACEVIČIUS — ĮŽYMUS PIANISTAS KOMPOZITORIUS

JO KONCERTO CARNEGIE HALL PROGA

Kultūrinių pramogų mes savame lietuviškame gyvenime turime nemaža. Bet yra įvykių, kurie įgyja tarptautinės reikšmės ir lietuvio vardą iškelia pasauliui, parodydami, ką mūsų tauta slepia savyje. Prie tokių įvykių reikia priskaityti ir pianisto-kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus koncertą, įvykstantį š. m. kovo 11 d. Carnegie Hall.

Vytautas Bacevičius yra vienas žymiausių lietuvių plataus masto pianistas. Baigęs muzikos mokslus Paryžiuje su aukščiausiu pažymėjimu, kaip kompozitorius, pianistas — virtuozas, V. Bacevičius gauna "Premier Prix" diplomą. Jau būdamas 15-os metų debiutavo solo su simfoniniu orkestru. Nuo 1928 metų pradeda koncertų ciklą. Koncertavo Europoje: Kaune, Paryžiuje, Berlyne, Pragoje, Varšuvoje, Kopenhagoje, Rygoje, Taline, Helsinkyje. Kanadoje Pietų Amerikoje: Buenos Aires, Montevideo, Sao Paulo ir kt. Per pastaruosius dešimts metų V. Bacevičius jau yra davęs Amerikoje apie 300 koncertų, įskaitant įvairius pasirodymus, labdarybės koncertuose ir kt. Jis aplankė visus didesnius Amerikos miestus. Jo įspūdingi rečitaliai įvyko Carnegie Hall, Times Hall, Barbizon - Plaza New Yorke, Washingtone, Bostono Symphony Hall, Chicagoj Orchestra Hall, Clevelande Public Auditorium, Detroite Masonic Temple, Portland, Ore., Los Angeles ir visoj eilėj mažesnių miestų, k. a.: Scranton, Waterbury, Hartford, Worcester, Rochester ir kt. Be to, koncertavo ir per New Yorko radiją.

Šiuos visus koncertus spauda labai gerai įvertino. Paryžiaus spauda rašė: "Vyt. Bacevičiaus rečitalis buvo nepaprastai įdomus ir supažindino mus su jautraus temperamento artistu. Šis žymus pianistas turi jautrų ir ryškų toną, aiškų ritmą ir brilijantinį virtuoziškumą, turi taip pat šarmą bei gilų muzikalinį jausmą maloniai klausytojų pajautimą ir verčiantį įvertinti jo asmenybę." New York Times apie V. Bacevičių rašo: "Prof. V. Bacevičius valdo puikų toną. Jo Chopino išpildymas linksta į brilijantiškumą." Washington Post apie jį rašo: "Prof. V. Bacevičius turi puikų temperamentą ir stiprią techniką." Argentinos spauda V. Bacevičių prilygino Rubinsteinui.

Nemažiau, kaip pianistas V. Bacevičius yra žinomas ir kaip kompozitorius. Jo kompozicijos išspausdintos Vienoje Universal - Edition, Paryžiuje Edition Heugel, Au Menestrel ir New Yorke Paragon Music Publishers. V. Bacevičius yra parašęs 14-ką simfoninių veikalų, jų tarpe tris simfonijas. Pirmoji simfonija buvo grota Buffalo Filharmonijos orkestro. Tame koncerte dalyvavo ir smuikininkas Mischa Elman. Antroji 3 dalių simfonija parašyta Buenos Aires 1940 m. Trečioji yra 4 dalių simfonija Nr. 3. Šios abi simfonijos vaizduoja paskutinįjį karą ir norą išlaisvinti Lietuvą ir kitas tautas. Paskutinioji simfonija parašyta lietuviškomis temomis. Joje moderniškame stiliuje yra įpintas ir JAV himnas, vaizduojąs keturias laisves ir pavergtos Europos išvadavimą. Kiti jo simfoniniai veikalai yra: Simfoninė poema (188 instrumentams), opera "Vaidilutė" (opera buvo numatyta pastatyti Kauno valstybiniame teatre), baletas (statytas Kaune). Toliau seka: Valsas — baletas, Uvertiūra, Suita. Buenos AiresColon teatre V. Bacevičiaus "Elektrinė Poema" buvo išpildyta drauge su Beethoveno, Stravinskio ir Prokofjevo kūriniais. Trys koncertai lietuviškomis temomis fortepionui, kurių paskutinysis parašytas pereitą vasarą, 7 veikalai vargonams, daugumoje irgi lietuviškomis temomis. Iš kamerinės muzikos pažymėtini New Yorke parašyti du stygų kvartetai Nr. 2 ir 3, kurie jau yra grojami Europoje. Be šių veikalų yra dar sonata išleista Paryžiuje. Trys veikalai fortepionui: "Pirmasis žodis" ir dvi groteskos išleistos Vienoje. 4 lietuviški koncertiniai šokiai (albumas), 6 preliūdai (albumas) ir V. Bacevičiaus harmonizuotas Lietuvos Himnas yra išleisti JAV. Be to, čia New Yorke yra dar parašęs kelias dešimtis veikalų fortepionui. Taip pat Paragon Music Publishers leidykla yra išleidusi ir įtraukusi į savo 1950 m. katalogą šiuos V. Bacevičiaus apdirbinius: fortepionui Corelli — Bacevičius — La Folia 16 variacijų, iš kurių dvi moderniškame stiliuje yra parašytos V. Bacevičiaus. Liszt — Mefisto valsas ir Mozart b-dur smuiko koncertas Nr. 1, kuriam V. Bacevičius parašė kadencijas.

Mes V. Bacevičių, kaip kompozitorių, gal ir nelabai suprantame, tuo tarpu pasaulinė spauda apie jį, kaip kompozitorių ir apie jo kūrinius štai kaip atsiliepia: Washington Post rašo: "Jo paties sukurta muzika yra nepaprastai puiki." Rygos Segodnia rašo: "Kompozitorius Bacevičius labai toli pralenkia savo gyvenamąjį šimtmetį." O New Yorko spauda rašydama apie žymiausius pasaulio kompozitorius modernistus ir paminėdama tik vos 10 pavardžių: Hindemith, Stravinsky, Bela Bartok, Schonberg, Nilhano Krenek ir kt. pažymi ir Bacevičių.

V. Bacevičius yra žymus ir kaip muzikas veikėjas — pedagogas. Virš 9 metų V. Bacevičius dėstė fortepioną Kauno konservatorijoj. Taip pat JAV 4 metus buvo vyr. profesoriumi Conservatory of Musical Art ir 2 metus aukščiausiojo kurso vyr. profesoriumi Brooklyno konservatorijoje. Jau 10 m. kaip V. Bacevičius turi New Yorke savo studiją, kurią yra baigę per 300 mokinių, jų tarpe apie 15 virtuozų, kurie koncertavo Carnegie Hall, Times Hall, Town Hall bei visoje Amerikoje, pev.: žymus graikų pianistas Stronghillos, Leibowitz ri kt.

1938 m. V. Bacevičius, drauge su pasaulinio garso pianistais, kaip Greseking, Rubinstein ir kt., buvo Belgijos vyriausybės pakviestas į tarptautinio pianistų konkurso jury komisiją ir buvo apdovanotas karališkuoju Leopoldo III ordenu, drauge gaudamas ir iš šio ordeno kavalieriaus titulą.

V. Bacevičius būdamas muzikas idealistas prieš 3 metus New Yorke suorganizavo savo vardo muzikos klūbą. To klūbo tikslas paremti jaunuosius artistus, jiems pasitarnauti. To klūbo ruošiamuose koncertuose dalyvauja žymūs Amerikos dainininkai, smuikininkai bei pianistai. Nepamirštami ir lietuviai menininkai. Klūbo koncertai vyksta kas mėnesį Barbazon - Plaza salėje.

1938 m. Londone ir 1939 m. Varšuvoje įvykusiose tarptautinėse muzikos šventėse Vyt. Bacevičius dalyvavo, kaip tarptautinės šių laikų muzikos draugijos lietuvių skyriaus pirmininkas ir atstovas. Lietuvoje leido žurnalą "Muzika ir Teatras."

New Yorko Filharmonija sutiko suruošti V. Bacevičiaus simfoninių veikalų festivalį, diriguojant jo paties pageidaujamam dirigentui. Bet šis sumanymas, deja, šiuo laiku neįvykdomas dėl lėšų stokos. Per savo sunkų darbą V. Bacevičius tikisi galutinai stabilizuotis pačių žymiausių pianistų eilėse. Todėl kovo 11 d. Carnegie Hall įvykstantis koncertas ne be pagrindo kelia visuomenės susidomėjimą. Lietuviškoji visuomenė gauna vėl progą įsitikinti šio žymaus muziko sugebėjimais. Šis koncertas yra penktasis toje salėje. Koncerto programoje Bach, Liszt, Chopin, Bacevičius, Debussy Skriabine.

Alg. Kačanauskas

LIETUVIŲ MENININKŲ KONCERTAI

Carnegie Hall

Sekmadienio vakare,

Kovo 11 dieną, 1951

8:30 val. vakare

VYTAUTAS BACEVIČIUS

PIANISTAS-KOMPOZITORIUS

ALGIRDAS BRAZIS

BARITONAS

Sekmadienį

Balandžio 8 dieną

5:30 val. po pietų

Bilietų kainos: (įskaitant 20% Fed. Tax)

$3.60, $3.00, $2.40, $1.80 ir $1.20

Koncertų rengėja:

V. Tysliavienė

CARNEGIE HALL, STUDIO 135

154 W. 57th Street, New York, N. Y.

Moterų Pasaulis

JUOSTA — LIETUVIŲ SODŽIAUS DAILĖS SIMBOLIS

Rašo H. TAMOŠAITIENĖ
R. R. I. Kingston, Ont.
Canada

Kaip mūsų lopšinės yra lietuvių dainų, o pasakos - padavimai literatūros pradininkai, taip ir juostos yra dailės simbolis. Ir archeologai sako, kad juosta pats seniausias audinys. Ir laukinių tautų etnografiniuose rinkiniuose randame įdomias, raštuotas juostas. Nepaprastai puošnias juostas mokėjo austi indėnai, o taip pat Afrikos ir Azijos laukinių tautų žmonės, o itin jos įdomios Indonezijos salynų tautelių.

Bet lietuvių juostos savo įvairumu, raštų gražumu ir spalvų derinimo prašmatnumu pralenkia visas kitas tautas. Jas randame rūpestingai išsaugotas mūsų sodžiaus šimtametėse kraičių skryniose. Vargingos buvo mūsų sodžiaus moterys, jos savo sugrubusiais nuo sunkaus darbo pirštais rinko rinktines juostas, kaišė kaišytines, pynė pintines, vijo vytines, audė austines ir ripsines bei vytines juostas. Kiekvienai rūšiai reikėjo skirtingų prietaisų, kitaip parengtų siūlų ir ypač kruopštaus darbo.

Mažos mergaitės pradėdavo austi siauras juosteles — pakiliukes, kojinėms susiršti, prijuostei prisijuosti, po kaklu susirišti. Patyrusios audėjos ausdavo plačiasias juostas per liemenį susijuosti. Šių juostų būta nuo siauriausių iki plačiausių. Įvairiausi raštai, lyg darželyje gėlės pasėtos, šimtai ir tūkstančiai jų motyvų — grėblelių, dobilėlių, ragažėlių, pėdelių, laiptelių, akučių, lankelių ir t.t. Iš keleto tūkstančių surinktų pavyzdžių nerandama dviejų vienodų juostų, jos vis kitokiais raštais ir kitokiomis spalvomis išaustos.

Juostos buvo mėgiamos į kraitį pasidėti ir dovanoms duoti. Kiekviena šeima jų turėdavo net dešimtimis ir jos buvo visų labiausiai mėgiamos kaip daiktas ir puošnus dailės dirbinys.

Praėjus senovės juostų audimo ir dėvėjimo madai, Nepriklausomybės metais vėl imtasi jų meną atkurti ir jų dėvėjimo madą atgaivinti. Per mokyklas ir kursus pradėta naujai juostos austi ir skatinti jų dėvėjimą. Įvesta į madą per stalą patiesiamieji juostiniai takeliai, pagalvėlės, kaklaryšiai, į knygas įdedamos juostelės, juostelėmis perrišamos dovanos, adresai ir kit.

Net mūsų didieji dailininkai kaip M. K. Čiurlionis, Petras Rimša ir kiti mėgo juostų motyvais puošti teatro uždangas, knygų viršelius, vinjetes, pašto ženklus ir kt. O Petras Rimša tiek buvo juostomis susižavėjęs, kad net pats išmoko ir audė plačias juostas ir jo kūryboj ypatingai daug juostų raštų motyvų.

Istorinė dail. P. Rimšos juosta nebuvo paprasta juosta, kurią matome susirišus šokėjus juostomis, ji buvo labai ilga, jos kraštai įvairiomis tulpėmis ir simboliniais juostų raštais išrinkta, o per visą juostą ėjo toks įrašas: "1864 m. rusų valdžia uždraudė mums spaudą. Knygas, laikraščius spausdinome užribyje, slapčia gabenome ir skaitėme. Valdžia už tai mus persekiojo ir labai baudė, pagalios nusileido ir spaudą pavelino 1904 m. Audė Petras Rimša 1913 m."

Jau gilioje senovėje lietuviai į juostų motyvus įausdavo paslaptingus ženklus, kurie reiškė mintis ir idėjas, kurių šiandien dar niekos nemoka išskaityti. Kiek vėliau žemaičiai į juostas įausdavo gražius išsireiškimus, linkėjimus, dainelių posmus, metus, sukaktis.

Juostų audinio ir dėvėjimo mada ir šiandien tarpe lietuvių labai gyva ir dabar perjuosiami moterų tautiniai drabužiai. Šokėjai susijuosia juostomis. Juostų raštais kaklaryšis būtina turėti kiekvienam lietuviui. Toks kaklaryšis geriausia dovana lietuvių bičiuliam kitataučiams. Juostelę į knygą būtina lietuviam turėti. Ji tinka dovanoms ir savo tautiečiams ir svetimiems. Ji gali būti dovanojama sykiu su knyga arba atskirai. Gražus juostų takelis tiesiamas per stalą. Lietuvoje jau buvo audžiami takeliai kilimėliai ir pagalvėlės juostų raštais.

Sveikinimams ir adresams įrišti audžiamos siauros juostelės su puošniais kutais.

Lietuvio kambary rastas padengtas takelis per stalą juostų raštais ar juostelė įdėta į knygą vis tai brangus prisiminimas senosios tėvynės.

Čia užjūriuose reikėtų ir toliau tą gražų juostų audimo paprotį tęsti, pamokant to darbo mūsų jaunimą.

Juosta ir toliau turėtų pasilikti lietuvių dailės simboliu.

H. Tamošaitienė audžia

Neseniai įvykusiame metiniame gražuolių konteste, įvykusiame Palm Springs, Calif., raguočių ganytojai (cowboys) ją išsirinko savo grožio karaliene.

Kodėl pamėgždžioti moterims vyrų yda?

Vokiečių rašytojas Walther von Hollander pasakoja tokį dalyką:

Viename kongrese, kur protingos, inteligentiškos, bet ir šiaip galima sakyti aprėžtų gabumų moterys buvo susirinkusios svarstyti, kaip įgauti daugiau svarbos viešajame gyvenime, sukėliau nepasitenkinimo audrą prieš save. Manote, kad aš kalbėjau prieš moterų lygybės principo įgyvendinimą? Jokiu būdu!

Aš tiktai patariau moterims nesivaikyti vyrų ydų ir grynai vyriškų amatų. Aš siūliau joms pagalvoti, kaip sukurti naujas, tikrai moteriškas pareigas, suderinamas su pusiau dienos darbu, ir kurie geriausiai būtų suderinami su moters geraisiais Afroditės metais ,tarp 20 ir 40), kada moteris turėdama meilės, šeimos ir vaikų įsipareigojimus yra jau ir taip užimta.

Šie žodžiai dar nesukėlė visuotino pasipiktinimo, o tik lengvą šnabždėsį. Tas įtikino mane, kad moterys deja, vis dar nenori būti originalėmis būtybėmis, kad jos vis dar siekia jokiu būdu neatsilikti ir nieku nesiskirti nuo vyrų, stengdamosios pamėgždioti ir vyrų kvailybes.

Susidaro įspūdis, kad aš galėjau būti nesuprastas, kad aš noriu neva vėl moteris grąžinti į grynas lytines būtybes. Šį klausimą mes svarstėme toliau šešių moterų (visos trisdešimtmetinės) privačiame pokalby. Vienos jų buvo ištekėjusios, kitos našlės, dar trečios vienišos likusios dėl karo kaltės. Jos man prisipažino, kad jos nesijaučia esančios pakankamai grakščios, malonios ir tvarkingos. Gyvenimas esas per sunkus, per daug pareigu, o vyrai per silpni arba nerangūs, kad joms padėtų.

AR VYRAI NEVERTI PASTANGŲ?

Šios Balzako amžiaus moterys buvo vieningos nuomonės, kad vyrai nėra verti pastangų. Apie šį dabartinės moterų generacijos nusivylimą sunku ir diskutuoti. Galima tik pasakyti, kad moterys iš prigimties turėtų pasižymėti samaritietiškumu ir kad jos karo laikotarpio suniokotus vyrus turėtų rūpestingai prižiūrėti. Tiesa, per paskutinį karą taip pat ir moterys sunkiai kentėjo ir yra reikalingos globos ir priežiūros.

Iškyla klausimas: kaip šie du globos reikalingi sutvėrimai gali vienas kitam padėti?

Mano moterų ratelis pagaliau sutiko, kad moterys turi būti patrauklios ir graikščios ne tik dėl vyrų, bet ir dėl pačių moterų egzistencijos. Patraukli moteris jausis gyvenime, savo širdy, savo egzistencijoj geriau, negu tuo nesirūpinanti moteris. Tenka klausti, ar moteris, kuri nenori būti erotiškai patraukli, kuri nenori paveikti vyrus, kuri nenori užkariauti vyrą, ar tokia moteris turi aplamai jėgos išugdyti viliojantį patrauklumą.

Kitais žodžiais, ar patrauklumas nėra nesusijęs su erotika? Mano įsitikinimu, į šį klausimą tenka atsakyti teigiamai. Taip neturėtų būti, bet veik visados atsitinka taip, kad moterys tik tada prisipažįsta prie išvidinio gracingumo ir patrauklumo, kai jos nori paveikti vyrą. Betiksliam patraukimui moteris neturi didelio noro. Tikslingas, į vyrą taikąs viliojimas yra lengviau atsiekiamas. Ta akimirka, kada moteris jaučia, kai gali užburti vyrą, ji darosi pati gražesnė. "Meilė pagražina žmogų," sako liaudies priežodis, ir moteris tampa graži ne tik mylimojo akyse, bet visai aplinkai.

KAIP IŠUGDYTI ŽAVINGUMĄ?

Ar galima pasidaryti patrauklia ir graikščia? Anksčiau to buvo siekiama šokant. Dabar mes žinome, kad daugiau šioj srity galima pasiekti sporto aikštėse ir gimnastikuojant, o taip pat būnant prieš veidrodį. Mes šiandien žinome, kad kūnas gali išreikšti sielą ir dvasią.

O kaip su laiku? Tiesa, daugumas moterų neturi šiandien tam laiko. Bet jeigu jos žinotų, kad savęs priežiūra yra joms taip pat svarbi kaip ir duona, jos rastų tam daugiau demėsio ir laiko.

Beje, reikalauti šiais nežavingais laikais patrauklumo iš moters gal kai kam atrodo per daug. Bet ar tai buvo nepasitenkinimo priežastis kalbame kongrese. O gal tik nepasitenkinimo ženklas, kad moterims buvo primintinas jų apsileidimas?

TAUTOS ŠVENTĘ MININT

(Atkelta iš 5 psl.)

gas lankytų ir nesakytų: "Apsaugok, Dieve, kaip atsibodo!"

Iš patyrimo žinome, kad visa gera ir gražu, ką mes patys padarome. Džiaugiasi ir vaikeliai pasistatę iš šakalėlių namelį arba susilipdę iš molio karvutę. Jie džiaugiasi žymiai daugiau, negu tokių pat žaislelių jam padovanotų, nors kartais ir žymiai vertesnių. O pedagogai sako pirmieji kur kas naudingesni, nes vaikelį nuteikia kūrybiškai. Mes žinome, kad jaunimas savo paties suruoštas pramogas lanko noriau, negu jam tėvų pakištas. Besirūpinant jaunąja karta mes tai privalėtume žinoti.

Sėdėdama per tas visas kalbas, aš galvojau: argi nebūtų kur kas geriau, jei tai visa būtų pamarginta jaunimo deklamacijomis, šokiais, dainomis? Ar ne šimtą kartų labiau paliestų širdis parodomas gyvu veideliu lietuvių vargstančių dalis? Ar ne daugiau mūsų vaikai prisimintų Lietuvą, jei iš jų pačių kas pavaizduotų laisvos Lietuvos jaunimą?... Pynėsi man tokios ir panašios mintys be paliovos, aš net svajonėmis kėliau ant scenos mažutėlius ir mačiau juos besišypsant mums plojant po jų gražaus pasirodymo.

Žodžiu, norėjau visko—visiems.

Pagrindinė kalba, taikoma panašiai Šventei, turėtų būti kiek galint tobuliau paruošta ir kiek galint geriau perduota publikai. Kur nėra tinkamo kalbėtojo, reikėtų tokias pareigas pavesti kuriam nors dramos aktoriui, kurių tarti žodžiai patenka, kur jie taikomi, o žmonės juos prarije ilgai tai gromuliuoja. Ir, patikėkite, tada tikrai nereikėtų dėkoti susirinkusiems už ramų užsilaikymą. Ir tai visa duotų keleriopai daugiau naudos, negu patiektos pusė tuzino kalbų įvairaus iškalbingumo asmenų.

Dabar, kuomet mes turime tokį didelį pasirinkimą įvairiausių talentų, turėtume keisti savo veikimo gaires. Dirbdami, kaip iki šiol, mes savo vaikų tuo tikrai nesužavėsime, jie bėgs nuo mūs, kaip iki šiol darė, ir mes veltui ieškosime tos priežasties, jei jau nenorime matyti, kad ne visa gera, kuo mes patys žavimės.

Naujos mados

WINDZORO HERCOGIENEI PADARYTA OPERACIJA

Kolumbijos ligoninėje nesenai padaryta Windzoro hercogienei operacija. Kokios rūšies buvo ta operacija laikraštininkams nepavyko patirti. Operacija pavykusi gerai.

MAISTO SIUNTINĖLIAI Į VOKIETIJĄ

Padėkit savo giminėms ir draugams, pasiųsdami jiems maisto siuntinėlių. Nedelskit, bet pasiųskit tuojau.

Mūsų specialūs siuntinėliai:

5 lbs gruzd. pupelių kavos	$6.50
5 lbs malt. kavos	$7.00
14 lbs cukraus	3.75
10 lbs kiaulienos taukų	4.75
8 lbs medaus	6.00
14 lbs ryžių	4.50
5 lbs šokolado	5.50
10 lbs bekono (Danijos)	10.00
20 lbs miltų	4.00

Mūsų įvairių prekių siuntinėliai:

Siuntinėlis 2 A. $8.00
1 lbs gruzd. pupelių kavos
2 lbs cukraus
2 lbs miltų
2 lbs ryžių
2 lbs taukų
1 lbs mėsos
1 lbs šokolado
2 lbs kakavos

Siuntinėlis 5 A. $6.00
1 lbs gruz. pupelių kavos
2 lbs cukraus
2 lbs ryžių
2 lbs taukų
1 lbs pieno miltelių
1 lbs kakavos

Siuntinėlis 13 A. $5.00
5 lbs cukraus
2 lbs taukų
6 lbs kvietinių miltų

Siuntinėlis 30 B. $7.00
2 lbs gruzd. pupelių kavos
2 lbs taukų
2 lbs cukraus
2 lbs ryžių
2 lbs miltų
2 lbs pieno, kond.
1 lbs šokolado

Kartu su užsakymu prašome užsimokėti čekiais, pinigų orderiais arba grynais pinigais. Prisiųsime pažymėjimą apie siuntinėlių išsiuntimą ir gavimą. Siuntiniai yra apdrausti. Adresatą pasiekia apytikriai per 3 savaites laiko.

Baltic Parcel Service Co.
21 West 76th St., New York 23, N. Y.
Tel.: TRafalgar 4-7126

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

CAPPIELLO ĮSPĖJA:

Dabar laikas įsigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti

Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Cappiello krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Cappiello krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams.

Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello krautuvė turi specialų skyrių lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.

CAPPIELLO
706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7848.

BEDFORD DINER
BAR and GRILL
396-398 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Viena gražiausių užeigų Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk, Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

M. STRIKOLIS
MAISTO KRAUTUVĖ
253½ E. MAIN STREET
Amsterdam, N. Y.
Tel. 1596

SPORTAS IR LIETUVIAI

AMSTERDAMO KREPŠININKAI LAIMĖJO

Vasario 24 d. New Yorke viešėjo Amsterdamo, N. Y. Lietuvių Sporto Klubo dvejos krepšinio komandos ir žaidė draugiškas rungtynes su Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo penktukais. Šį sezoną tai retas įvykis, nes iki šiol pasireikšdavo tik LAK II vienetas, dalyvaująs Brooklyno Eastern District Church lygos pirmenybėse, o praeito sezono didvyriai, pirmoji komanda, be ankstesnės išvykos į Amsterdamą, vietoje nebuvo pasirodžiusi.

Rungtynių pažiūrėti į Klasčiaus salę, Maspethe susirinko apie 400 mėgėjų. Pradžioje žaidė abiejų klubų antrosios komandos. Po apylygės kovos svečiai sugriebė kuklę pergalę 51-49. Pirmasis kėlinys baigėsi LAK komandos naudai 28-23. Amsterdamo jaunieji žaidikai žymiai geriau išnaudojo baudas, kas ir nulėmė pergalę.. Iš 22 laisvų metimų svečiai išnaudojo 15, o Brooklyno krepšininkai iš 23 baudų imetė tik 9. Taškai: AMSTERDAMO LSK II: Stanavich (15), Holland (12), McMartin (10), Terwilliger (6), McClary (4), Phelps (2), Bielawa (2), Ruczek (0). BROOKLYNO LAK II: Daukša (14), Ruzgas (13), A.Ošlapas (10), Čerkeliūnas (8), Kligys (3), Bilėnas (1), Bogužas (0).

Pirmųjų penketukų dvikovė buvo gana aukštos klasės. Iš pradžių daugiau vyravo šeimininkai, kurie pirmą ketvirtį baigė 14-9 ir kėlinį 29-22. Buvo akimirkų, kai Brooklyno žaidikai išdidindavo skirtumą iki 10 taškų, bet amsterdamiečiai netrukdavo pasekmę apšvelninti. Priešininkai buvo verti vienas kito ir įtemptos dvikovės žiūrėti buvo malonu. Po pertraukos svečiai paglemžė iniciatyvą į savo rankas, šeimininkai atlyžo, sušlubavo dengime ir po to amsterdamiečiai jau neturėjo daug vargo. Po trečio ketvirčio svečiai vedė 39-34, o per paskutiniąsias 10 minučių persvarą pašokdino iki 14 taškų skirtumo. Į pabaigą LAK vyrai desperatiškai mėgino atsigriebti, bet jų parakas jau buvo iššaudytas ir svečių pergalei nebuvo įtikinančiai pagrasinta.

Svečiai buvo pranašesni tolimuose metimuose ir baudose (iš 19 baudų realizavo 13), gi šeimininkai iš 25 laisvų metimų pataikė tik 7. Ypatingai silpnai baudas metė Galluk (iš 12 įmetė tik 2).

Tuo būdu mėginimas atsigriebti už Amsterdame patirtą pralaimėjimą 46-66, Brooklyno krepšininkams nepavyko ir galima guostis ne bent tuo, kad šį kartą skirtumas ne 20 tšk., bet 14.

Taškai: AMSTERDAMO LS K I: Jasper (14), Baker (12), Dibart (11), Rogers (9), Burtnett (9), Squeglia (2), Marshall (0). BROOKLYNO LAK I: Brooklyno LAK I: Mikulskis (9), Bagdonas (6), Narbutas (6), Masaitis (6), Galluk (6), Miller (4), Birutis (4), Alf. Andrulis (2).

Rungtynių organizacija buvo nebloga. Per mikrofoną rungtynių eigą pranešinėjo Art. Andrulis, jam talkininkavo A. Vakselis. Žiūrovai atrodo, nebuvo apvilti, nors šeimininkai ir pralaimėjo.

Čk.

FUTBOLININKŲ PERGALĖS

Vasario 25 d. Artic Oval, New Yorko Lietuvių Sporto Klubo vienuolikės laimėjo dviejų skirtingų taurių pirmuosius žaidimus. Mūsiškių pirmoji komanda dėl New Yorko State Cup nugalėjo Morning Star 6-2 (2-2). Pirmam kėliny priešininkai žaidė pavėjui ir vedė 1-0. Praėjo nemažai laiko, kol Adomavičius įkirto 1-1, bet ir vėl priešininkai įgrūdo 2-1; kol pabaigoje tas pats Adomavičius sultingu šūviu išlygino 2-2.

Po pertraukos mūsiškiai turėjo savo pusėje vėją, o Morning Star žaidikai pradėjo rodyti nuovargio žymių. Po gražiai paduoto kampinio, Sabaliauskas iš susigrūdimo pakėlė pasekmę iki 3-2. Mūsiškiai persvaroje ir priešininkai taip ir nesugebėjo suorganizuoti ekskursijos prie lietuvių vartų. Tolesnius įvarčius įskėlė: Jokūbaitis, Sabaliauskas, Jokūbaitis.

LSK sudėtis: Bagdonas, Mileris, Simonavičius, Modzeliauskas, Saldaitis, Steponavičius, Meilus, Adomavičius, Sabaliauskas, Jokūbaitis, Gražys.

Prieš tai Lietuvių Sporto Klubo II vienuolikė pasiekė vertingą pergalę prieš German-Hungarians rezervinę 3-0 (1-0). Šios rungtynės buvo dėl Dr Manning taurės. Pergalės įvarčius įkirto: Labutis, toliau Gricevičius (iš 20 m. baudos) ir paskutinį Labutis, kiek pataisęs gefa. Ošlapo šūvį į vartus.

Mūsiškius atstovavo: Skobeika, Kubiliūs, Kiveris, Lapurka, St. Kligys, V. Kligys, A. Ošlapas, Gricevičius, Labutis, Bagdžiūnas, Beleckas. Be to, puolime dar žaidė Daukša, Petrikas.

Čk.

ŠACHMATININKAI Į BOSTONĄ

Kovo 3 d. New Yorko šachmatininkų komanda vyksta į Bostoną, kur išbandys savo pajėgumą prieš Bostono Lietuvių Šachmatų Klubą. Kovo 4 d. dar numatoma susirungti su Boylston amerikiečių klubu. Šį kartą lietuvius atstovautų jungtinės Bostono ir New Yorko pajėgos.

Bostono lietuviai šachmatininkai jau ne pirmi metai sėkmingai kovoja pirmenybėse, taip pat turi gražių pasiekimų ir individualiai. New Yorko šachmatininkams tai pirmas langas į platesni akiratį, nes iki šiol buvo pasitenkinta tik tarpusavio žaidynėmis. Kaip komanda, newyorkiečiai pasireikš pirmą kartą.

SEŠTADIENĮ KREPŠINIS

Šeštadienį, kovo 3 d., Lietuvių Atletų Klubo II komanda žaidžia pirmenybių rungtynes su St. Johns Lutheran. Pradžia 6:45 val. Vieta — Brooklyno E. D. YMCA namai (179 Marcy Ave.).

MŪSŲ FUTBOLININKAI VOKIEČIŲ RINKTINĖJ

Gegužės 6 d. į New Yorką atvyksta Eintracht Frankfurt vienuolikė. Vietos vokiečiai šiam įvykiui stropiai rengiasi. Tai bus antrasis po karo futbolo svetys iš Vokietijos aukštųjų lygų. Numatoma plati programa, kur be futbolo bus galima išgirsti taip gausius amerikiečių vokiečių chorus, matyti tautinių šokių šokėjus ir t.t.

Vasario 22 d. buvo bandomosios rungtynės tarp DAFB (vokiečių) ir N. Y. State rinktinių. DAFB rinktinėje žaidė ir du lietuviai: vidurio puolikas Kalašinskas ir kairysis sparninis Gražys. Pirmoji repeticija, ieškant sudėties, kuri pasireikštų prieš svečius iš Vokietijos, nepavyko. DAFB rinktinė paliko blankų įspūdį ir N. Y. State vienuolikė, kurią sudarė daugiausiai National lygos žaidikai, laimėjo 4-2.

Vidurio puolikas Kalašinskas žaidė pusantro kėlinio ir truputį nukentėjo. Kalašinskas dar pirmam kėliny buvo įkirtęs įvartį, bet dėl nuošalės jis nebuvo užskaitytas. Gražys, savo įprastinėj pozicijoj, nebuvo geros formos.

Čk.

AR JŪS LAUKIATE PAVASARIO AUTOMOBILIUI PIRKTI?

Mes jaučiame, kad automobilio pirkimo atidėliojimas šį kartą bus labai brangus tiek kainos, tiek kokybės atvejais.

Nauji mokesčiai, medžiagos trūkumas turės įtakos tiek automobilių kainoms, tiek jų medžiagos nuvertinimui.

Mūsų tarnautojas Mr. W. Sander bus daugiau, negu patenkintas, turėdamas progos jums padėti išsirinkti automobilį. Mr. Sander kalba keliomis kalbomis, tarp jų — rusiškai ir vokiškai.

Šiuo metu mes turime daug naujų ir vartotų automobilių. Mūsų firmos teisingumas yra be priekaištų. Prašom atsilankyti, parašyti arba paskambinti Mr. Sander dėl platesnių informacijų.

CIRCLE "B" MOTORS, Inc.

Dodge and Plymouth cars, Dodge trucks

SMITHTOWN BRANCH, LONG ISLAND, N. Y.

Telefonuoti: Smihttown 2220, 2221, 2171

Važiuodami automobiliu, imkite Route 25, Jericho Turnpike

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-22 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

JONAS JAKAITIS
ir G. FEDORSHIK
MĖSOS KRATUVĖ
33 Siegel St., Brooklyn 6,
Geriausi mėsos gaminiai Tautiečiai prašomi atsilankyti gausite skilandžių, balionių ir kitokių mėsos gaminių specialiai šventėms paruoštų.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

Lietuviai advokatai

JOHN W. ANSELL
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497
Namų tel.: NE 9-5689

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

DEPOSITS NOW INSURED UP TO $10.000.
Latest Quarterly Interest-Dividend 2% Credited and Compounded Quarterly
A year on regular accounts
Interest starts from the first of every month on sums from $25 to $7,500
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a dividend period
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
Tel. EVergreen 8-9229

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)
VALANDOS:
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
ir susitarus
Ofiso tel. ESplanade 7-1135
Buto tel. TAylor 7-8231

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALĖ
Salė pramogoms vestuvėms ir susirinkimams
59-63 56th RD., MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas DA 6-7460

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

EDDIE'S BAR & GRILL
EDWARDAS PAVILONIS, Sav.
Naujai išdekoruotas restoranas ir salė.
Įvairūs gėrimai, šviežias maistas
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
459 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EV. 4-8698

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Telefonas: EVergreen 7-2411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakaro

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Genė ir Valius Jaškevičiai, prieš porą metų atvykę iš tremties, dabar gyvena 74 So. 3-čioje gatvėje, Brooklyne, neseniai susilaukė savo pirmagimio sūnaus.

Rimgailė Jonaitytė, brooklynietė tremtinė, galutinai su savo šeima apsigyveno Clevelande, Dhio.

Mykolas Liuberskis, dabartinis Operetės Choro dirigentas praneša, kad skubiai chorui reikalinga altų ir pirmųjų tenorų. Choro repeticijos vyksta penktadieniais vakare 8 val. Piliečių Klubo salėje.

T. Vizgirda, architektas, buvo atvykęs į Brooklyną dalyvauti lietuvių inižinierių ir architektų suvažiavime ir ta proga lankėsi mūsų redakcijoje.

Vyt. Adamkevičius, dailininkas, prieš aštuonius mėnesius atvykęs iš Europos, netrukus išvyksta į Paryžių, kur turi vilties pastoviau įsikurti.

Gabrielius Kyba, Amerikos Lietuvio leidėjas šiomis dienomis susituokė su Juozapina Leonaite.

A. Landsbergis parašė novelę "Chesnut Hair," kurią išspausdino didelis Amerikos žurnalas Voice. A. Landsbergis yra nesenai atvykęs iš Europos.

G. Jokūbaitis, Bubnis ir **Aleksiejus,** Brooklyno darbuotojai ir biznieriai vasario 16 dieną šventė Floridoje.

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMAS

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį New Yorke, New Yorker viešbučio patalpose vyko lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas. Po darbo posėdžių buvo vakarienė su menine programa. Nuotaikingai keletą dainų atliko solistė Florance Korsakaitė.

Suvažiavimas gražiai pavyko. Apie jį plačiau parašysime kitą kartą.

Laiškas iš Korėjos

Korėjoje su komunistais bekovojąs Vienybės skaitytojas serž. A. Z. taip rašo apie paskutiniuosius savo nuotykius:

"Negaunu iš Brooklyno jokios žinios. Kas atsitiko? Tiesą pasakius, aš negaunu iš viso jokių žinių iš "kontinento." Gal būt dėl to, kad aš dabar esu tokiame užkampyje, kad ir su žiburiu manęs nesurastum. Mano kuopa šian dien įžygiavo į miestelį, į kurį dar jokia armija nebuvo užsukusi. O kad tu būtum matęs, kas per ovacijos, net mano užrūdijusią širdį sugraudino. Mums šiuo metu sekasi neblogiausia: kai kur apsistumiam į priekį, kai kur atsitraukiam ir vis be didelių mūšių. Po viešnagės Japonijoje jaučiuosi labai puikiai. Be to, kuomet žygiuoji į priekį visuomet geriau jautiesi, negu atsitraukdamas."

Baigdamas laiško autorius nusiskundžai be galo pasiilgęs lietuviškosios spaudos, ypač taip jo pamėgtos Vienybės.

BALFo 100 skyrius

Brooklyno BALF 100-jo skyriaus metiniame narių susirinkime š. m. vasario 4 d. išrinkta nauja skyriaus valdyba. Ilgametei šio skyriaus pirmininkei p. S. Čerienei-Mulks, kuri persikėlė gyventi į Linden, N. J. ir nebesutiko būti renkama, susirinkimas karštai padėkojo už sekmingą vadovavimą skyriui. Išrinkta skyriaus valdyba pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkė Izabelė Radzevičiūtė, vicepirmin. — Stasys Vaškys, iždin. — Petras Minkūnas, sekret. —Vladas Kulpavičius ir fin. sekret. — Ona Tercijonienė.

Skyriaus valdyba pirmoje eilėje nutarė suverbuoti didesni skaičių narių, kviečiant į BALF darbą kaip senuosius Amerikos lietuvius, taip ir naujakurius.

Studentų pobuvis

Buvusių Lietuvoj Studentų Sambūrio Valdyba, New Yorke, kovo mėn. 4 d. 4 val. p. p. Alliance Hall, 195 Grand Str., Brooklyn, N. Y. rengia pobūvį-alutį, su meniškąja programos dalimi. Pobūvio pelnas bus sunaudotas sergančių asmenų šelpimui Vokietijoje.

Maloniai kviečiame pobūvyje dalyvauti Sambūriui prijaunčiančius svečius, draugiškų ir brolškų Korporacijų narius.

Įėjimas 2 dol. asmeniui.

Ir mažieji šelpia!

Jau antri metai Elizabeth, N. J. vaikučiai prieš Velykų šventę prisimena lietuvius vaikučius, senelius ir ligonius, pasilikusius vargti Vokietijoj.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos mokyklos vaikučiai sumanė ypatingu būdu sukelti pinigų lietuvių vaikučių, senelių ir ligonių šalpai Vokietijoje. Mokyklos berniukai parūpino dešrelių, mergaitės pyragaičių, kuriuos pardavinėjo ir gavo gražaus pelno— $75.00.

Neseniai BALF pirmininkas kan. prof. J. B. Koncius lankėsi Elizabethe. Ta proga mokyklos vaikų delegatė jaunutė Evalina Kaminskaitė įteikė pirmininkui $75.00 mokyklos vaikučių vardu ir prašė juos skirti vaikučių, senelių ir ligonių šalpai Vokietijoje.

TREMTINIŲ SUSIRINKIMAS

Kovo 3 dieną 6 val. vakare Angelų Karalienės salėje šaukiamas New Yorko ir Brooklyno tremtinių susirinkimas. Bus aptariami svarbūs reikalai, tad prašome gausiai į šį susirinkimą atvykti.

JAUNUOMENĖS UGDYMO REIKALU

Kovo 10 d. 16 val. Brooklyne, Apreiškimo parapijos salėje šaukiamas mokytojų ir jaunimo vadovų, gyvenančių New Yorke, susirinkimas.

Bus aptarta jaunimo ugdymas lietuvybės dvasioje.

Malonu būtų, kad dalyvautų visi kolegos mokytojai ir jaunuomenės auklėtojai — net ir iš tolimesnių New Yorko apylinkių.

"AMERIKA PIRTYJE" BROOKLYNE

Jau pora metų praėjo, kai čia pat gyvena visa eilė buvusių lietuvių dramos artistų. Tuo visi apsidžiaugėm ir tvirtai tikėjom, kad dabar tai prasidės... prasidės tikras kūrybinis lietuvių teatro darbas. Bet laukėm, palaukėm. Ir nieko. Be menkaverčių kelių mėginimų nič nieko.

Spauda tuo sielojosi. Bet iš artistų pusės girdėjosi tik gan dai apie nesutarimus. Neramiai vienas kito klausėm: kokios gi "rimtos priežastys" jiems kliudo pradėti darbą?

Ir šiandie nė trupučio nesivaržydami turim teisės paklausti, ar mūsų artistai tik tol mylėjo teatrą, kol buvo valstybės globoje ir turėjo pakenčiamą padėtį? O dabar kasgi — negi neliko pas juos meilės savo profesijos darbui? Ką mes visi pasakytume, jei nuo kūrybos atsisakytų mūsų rašytojai ir kultūrininkai ri lauktų, kad kiti jų darbą atliktų?

Naujai atvykusių titulų reikalas pusėtinai nuvalkiotas. Bet tiek ir to, šį kartą priminsime, jog kai kurie dramininkai nevengia turėtų titulų ir net dėl jų ginčus kelia. O ta dalis visuomenės, kuri jų anksčiau nepažino, pradeda abejoti, ar tikrai anie titulai jiems priklauso. Juk iš darbų lyg ir nesimato.

—o—

Tad ir atsitiko taip, kad pirmą rimtesnį spektaklį Brooklyne surengė ne profesionalai, bet scenos mėgėjai. Ta aplinkybė, kad publika netilpo salėje, parodo, jog mūsų žmonės yra alkani teatro, jog pasiilgo rimtesnių vaidinimų.

Keturakio komedijos "Amerika Pirtyje" vaidintojai gali būti patenkinti, jie suvaidino aplamai paėmus geriau, negu daugelis tikėjos.

Bekampis — H. Dūda savo būdu ir kalba visai atitiko šiam vaidmeniui. Jo žmona L. Košubaitė — visose scenose išlaikė vientisą vaizdą ir gražiai derinosi bendroje spektaklio eigoje. Agota — A. Mikulskytė parodė sceninius gabumus ir buvo ryški ir laikėsi laisviau už kitus. Vincas, siuvėjas — A. Zelenkevičius turėjo apgalvotas detales, tik kaž kodėl nesudarė gyvesnės nuotaikos. V. Žebertavičiui — Antanui nesudarė sunkumų pavaizduoti prasčioką, kaimo bernaitį. Jis buvo naturalus ir paprastas.

Ypatingai svarbus Faibčiko vaidmuo V. Kidoliui būtų visai pavykęs, jei jis būtų turėjęs daugiau sceninio prityrimo. Bet jam netenka nusiminti — tai labai sunkiai įkandamas ir gerai patyrusiam aktoriui vaidmuo. Piršlys —R. Kežys ir piemenukas—A. Ratkelis buvo pakankamai geri savo vietose.

Vitalis Žukauskas uoliai dirbo režisūros darbą. Pirmas vaidinimas ne visus jo užmanymus galėjo išryškinti. Šį pastatymą tenka laikyti vykusiu, tik būtinas yra didesnis santūrumas, ypatingai Vinco su Agota meilikavimosi scenose. Keturakio laikų kaimui tos vulgarumu atsiduodančios scenos buvo svetimos.

Malonu buvo, kad spektaklis, kiek sąlygos leido, rūpestingai apipavydalintas. Česlovo Janušo stilingos dekoracijos patarnavo vaidinimo pasisekimui.

Dviakis

MAR. KRUNKLIENĖS MIRTIES METINĖS

Vasario 21 d. suėjo lygiai metai nuo brooklynietės Marijonos Krunklienės mirties, kuri paliko savo vyrą Joną Krunklį ir kitus gimines.

IŠEINA KULTUVĖ

Kaip teko patirti išeina populiarus humoro balandžio 1 d. laikraštis KULTUVĖ, kuris kasmet pasirodydavo jau nuo 1922 m. Kultuvė išeidavo Kaune, o taip pat nebuvo sustojus ir tremtyje. Kaip mus informuoja, techninės sąlygos šiemet Kultuvei pasirodyti yra susidariusios ir tie skaitytojai, kurie Kultuvę buvo užsakę pernai ją gaus šiemet (pernai Kultuvė dėl techninių kliūčių negalėjo pasirodyti).

Apie Kultuvę tikimės plačiau pranešti artimiausioje ateityje.

"OI NĖRA NIEKUR!" Naujas Pašvaitės leidinys

Atsiųsta paminėti K. V. Banaičio stilizuota lietuvių liaudies daina "Oi nėra niekur!", vienam balsui ir fortepionui. Vrišelis A. Galdiko. Tai paskutinis Pašvaistės leidinys 1950 m. Graviruota ir spausdinta Wuerzburge, Voiketijoj.

Leidinys gaunamas lietuviškos spaudos platinimo kioskuose ir pas leidėją. Adresas: B. Jacikevičius, 563 Hemlock St., Brooklyn 8, N. Y.

Reikalingas "tool and die men." Geras atlyginimas ir geros darbo sąlygos. Taip pat reikalingas pagelbininkas.

Prašoma kreiptis: AURORA ELECTRIC CO., 323 Berry St., Brooklyn 11, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

Laikrodininkas

Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.

245 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

GERIAUSIS

INSURANCE

IR

REAL ESTATE

Patarnavimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

Dėl vaikų džiovininkų

Tremtyje, Vokietijos lietuvių savaitraštyje, sausio 11 d. numeryje žinomas laikraštininkas Stepas Vykintas taip rašo apie klaikią lietuviukų džiovininkų padėtį:

"Neseniai teko aplankyti Kempteno vaikų džiovininkų sanatoriją. Joje gydosi 11 lietuviukų. Pats jauniausias ligonis vienerių metų, o vyriausais — 13. Jie yra labai apleisti aprangos atžvilgiu. Jiems stinga batukų, kambarinių šliurių, kojinių, drabužių. O kaip jie dižaugtųsi saldumynų gavę! Todėl visų gerc širdies lietuvių dėmėsį tenukreipia šis adresas: ING. RINGYS, 13b) Kempten, Children DP Sanatorium."

Iš viso džiovininkų padėtis, kur jie bebūtų, yra labai skaudi ir nerimą kelianti. Bet gi tremtinių tarpe, suprantama, ji yra dar juodesnė ir bevilitiškesnė, ir dar skaudžiau, kad džiova pakerta vos gimusius ir mažamečius vaikus. Nekreipti dėmėsio į šių nelaimingųjų šauksmą tiesiog būtų beširdiška ir nežmoniška.

Ir miela dabar pranešti, kad Brooklyne keletas geraširdžių lietuvių, patyrę apie tų nelaimingųjų vargą, šiomis dienomis į Kempteną pasiuntė stamboką saldainių siuntinį.

Atrodo, kad būtų gražu, jeigu tai būtų pavyzdis ir kitiems. Nebūtinai, kad vienam visą siuntinį nupirkti ir pasiųsti. Galima pasinaudoti talkos būdu. Tai būtų be galo graži proga savo širdį bei artimo meilę parodyti tremtinių vaikučiams bei jų tėveliams, kuriems dar tokios gyvos bėdos, kurios dar daugeliui tenka mūsiškių pakelti Vokietijoje, ir iš viso geros valios lietuviams.

Algis V.

ATEINANČIĄ SAVAITĘ PASIRODYS NEMUNAS

Brooklyne spausdinamas Nemuno 1-5 numeris išeina iš spaudos kovo mėn. pradžioje.

Turinyje minėtini straipsniai:' Br. Railos "Apie liberalų santarvę, J. Cicėno "BE penkių dvylika," N. Mazalaitės "Pasaka apie vargšą klajoklį," plati Brooklyno lietuvių gyvenimo apžvalga.

Numeris gausiai iliustruotas.

WAGNER KINO-TEATRE

Nuo kovo 2 iki kovo 8 d. pirmą kartą Brooklyne rodoma filma "Lache Bajazzo." Filmoje dalyvauja Paul Hoerbiger, Benjamin Gigli, Monika Burg, Dagney Lervaes, Karl Martell. Groja Berlyno operos orkestras. Prologą dainuoja Hans Hotter. Operų dalyse, kurios rodomos filmoje, dainuoja Milano operos solistai.

Be to, rodoma vokiečių kultūrinė filma "Das Lingende Deutschland." Joje vokiečių liaudies dainos, šokiai ir tautiniai rūbai. Komedija "Kirschen in Nacrbors Garten." Šioje komedijoje dalyvauja Karl Valentin, Liesl Karlstadt. Pabaigoje kronika.

Rašytojai remia Bacevičiaus koncertą

Tą pačią dieną, kovo 11, kai jau senai buvo paskelbtas mūsų žymaus pianisto V. Bacevičiaus Carnegie Hall koncertas, per nesusipratimą buvo sumanytas ir Literatūros vakaras. Visa eilė šiame literatūros vakare pakviestų dalyvauti rašytojų, jų tarpe L. Dovydėnas, A. Rimvydis, J. Tysliava, P. Tarulis, L. Žitkevičius ir k. manydami, kad daugumas publikos norės pasinaudoti proga išgirsti retą lietuvio menininko pasirodymą Carnegie Hall, pasisakė nedalyvausią minėtam literatūros vakare, kuris sfūlomas nukelti į patogesnę dieną.

Kaip žinia, Vytautas Bacevičius koncertuoja Carnegie didžioje salėj, ten pat, kur pernai buvo Čiurlionio ansamblio koncertas. Koncerto pradžia 8,30 val. vakare.

MOTERŲ VIENYBĖ

Moterų Vienybės susirinkimas įvyksta p. Damkienės patalpose kovo 6 dieną, 8 val. vakaro. Visos narės maloniai kviečiamos dalyvauti.

Moterų Vienybės pavasariniai šokiai rengiami gegužės 19 dieną Gearge Washington viešbučio salėse.

Valdyba

Stanley Kino

Šią savaitę Stanley Kino Teatre, 7th Ave ir 41st St., N. Y. C., pradedama rodyti garsiojo, jau žuvusio dainininko Joseph'o Schmidt'o gyvenimas. Filma statyta 1933 metais. Ėjo dideliu pasisekimu, bet naciai sunaikino tą filmą, šic dainininko įdainuotas plokšteles ir jų ranka pasiekė ir patį dainininką — jis be laiko mirė koncentracijos stovykloje, kurioje buvo internuotas.

DaininkasJoseph Schmidt traginga asmenybė, turėjo milžinišką tenoro balsą, bet buvo labai mažo ūgio ir todėl negalėjo dainuoti scenoje. Jis buvo tik radijo ir plokštelių dainininkas. Įkalbėtas dalyvavo toje filmoje ir vaizdavo savo gyvenimo tragediją, kad jis galėjo pasirodyti tik kaip, klaunas, kuriam nevyksta meilėje.

Tragingai žuvo jis, sunaikinta buvo jo filma, stebuklingai išgelbėta tik viena kopija, iš jos reproduktuotos filmos rodomos dabar Amerikoje ir premjera Stanley Teatre.

Be to, rodomo Rossini opera — filma Sivilijos kirpėjas.

Brooklyn, N. Y. Kovo 11 d. 6 v. v. Apreiškimo Parapijos Salėje, North 5th ir Havemeyer Sts. Rengia Liet. Tremtinių D-ja, pelnas skiriamas Liet. Gimnazijai Diepholze šelpti.

CASINO TEATRAS

210 East 86th Street

Nuo kovo 2 d. ligi kovo 8 dienos

HANS ALBERS

Amerikos pemjeroje — meninėje filmoje iš Šiaurės Kanados Pionierių laikų.

VANDUO CANITOGAI

Taip pat dalyvauja Charlote Suza, Hilda Sessal, Peter Voss, Joseph Sieber, Karl Donnemann, Hans Mierendorf.

Be to dar daugumai pageidaujant humoristinis filmas

ŠAULIŲ KARALIUS

su mėgiamais filmų komikais: Weiss Ferdl, Joe Stockel, Max Adalbert. Naujausia vokiečių kino pažvalga.

WAGNER KINO TEATRAS

KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA

PASAULINĖ KRONIKA

JAUKI KINO TEATRO SALĖ

Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei.

110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.

Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613

Patogus privažiavimas:

BMT Subway — Canarsie Linija iki De Kalb Ave. Stoties

THE STANLEY THEATRE

7th AVE TARP 41 IR 43 GATVĖS, N. Y. C.

nuo šio šeštadienio, kovo 3 d. pradeda rodyti

JOSEPH SCHMIDT'O ISTORIJĄ

(Ein Lied geth um die Welt)

Nuostabiai graži muzikinė filma vokiečių kalba

ir ROSSINI

SEVILIJOS KIRPĖJAS

su Tagliavini, Gobi, Tajo

Prie to dar: LEMESHEVO ir LENINGRADO CORPS De BALLET. SCENOS IŠ RIGOLETTO.

SLA SKELBIA TAUTOS STIPRINIMO VAJŲ

Kviečia visus sąmoningus lietuvius į bendrą darbą tautos gyvybei išlaikyti

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba nutarė paskelbti naujų narių įrašymo į SLA vajų ir išrinko tokią Vajaus pravedimui komisiją: prezidentą W. F. Laukaitį, viceprezidentą Povilą P. Dargį ir sekretorių M. J. Viniką.

SLA Vajaus Komisija, atsižvelgdama į lietuvių tautos bei Lietuvos Valstybės tragingą padėtį, kuomet aziatišku žiaurumu pasilaikantis rusiškas komunizmas grumoja išžudymu lietuvių, kuomet tarptautinių santykių stovis yra pavojingai įtemptas, nutarė jungti su šiuo Vajumi lietuvių tautinės sąmonės stiprinimą, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, remiant Jungtinių Amerikos Valstybių pastangas žmonijai taiką užtikrinti, demokratinėms laisvėms išlaikyti ir jas įgyvendinti visame pasaulyje. Šių gyvybinės reikšmės tikslų atsiekimui, nutarta visų šiame Vajuje prisirašiusių narių dalis mokesčio skirti tiems tikslams atsiekti, todėl nutarta ir šį Vajų pavadinti: TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS.

Šis reikšmingas Tautos Stiprinimo SLA Vajus prasideda Vasario 16 Dieną, šiais metais. Šio Vajaus laiku įstodami į SLA, ne tik turit progos palengvintomis sąlygomis apsidrausti savo gyvybę ir sveikatą, bet kartu įsitrauksite į tautos gelbėjimo ir stiprinimo veiklą ir savo mokesčiais paremsite tą gyvybinės svarbos veiklą. Tokis SLA Vajus iš viso yra pirmas visoje SLA istorijoje.

Vajaus Komisija nuoširdžiai kviečia visus geros valios lietuvius be atidėliojimo tapti SLA nariais ir prisidėti prie didžiųjų tautos gelbėjimo ir stiprinimo darbų. Kartu prisidėsite įgyvendinimui visų kilniųjų SLA fraternalinių tikslų ir užtikrinsite sau ir visiems SLA nariams praktiškos fraternalinės naudos. Įstojimo į SLA reikalais informacijas suteiks SLA kuopų organizatoriai ir kiti veikėjai, arba rašykite SLA sekretoriui:

Dr. M. J. VINIKAS

307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of

FINE CLOTHES FOR MAN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.

GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).